

Анатолій Станкулов:
Докато има политика,
карикуристите
няма да умрат от глад

Стр. 9

Минск възразява
срещу опитите
за натиск
и шантаж

Стр. 7

Рекордни милиони
ще отидат пак
за чистотата
на мръсна София

Стр. 10

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Честит
празник,
студенти!

■ СРЯДА ■ 8 ДЕКЕМВРИ ■ 2021 ГОДИНА/31 ■ БРОЙ 236 (8831)

50 см.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

Полза нулева

Евгени ГАВРИЛОВ

Държавните ВиК компании официално предупредиха, че ако Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) не им одобри веднага повишаването на тарифите заради скъпия ток, ще фалират, а много от тях вече са заплашени да останат без електроенергия заради неплатени сметки към електроразпределителните дружества. Регулаторът обаче твърди, че не може извънредно да промени цените на ВиК услугите, защото са започнали процедури за одобрение на новите им бизнес планове с цени, в които да се отрази драстичното поскъпване на тока. В момента се стигна дотам две държавни институции - МРРБ и енергийният регулатор, да се карат кой е виновен за създадения проблем.

Сюжетът с водата у нас бръдясва. Преди четвърт век Световната банка, при отпускането на първия милионен заем за реформа във ВиК сектора, отчете, че над 60 на сто от питейната вода у нас се губи. Десетилетията се изнизаха и според последните сравнителни анализи на КЕВР при инвестиции общо от държавата и оперативните програми за близо 300 милиона лева течовете от водопроводната система отново са около 64 на сто.

Иначе четири министерства и 262 общини споделят отговорността за водните ресурси.

Стр. 8

Още
38 млн. лв.
за спорта

Стр. 16

АКЦЕНТ

Скандал с цената на водата

Министерството на регионалното развитие обвини Комисията за енергийно и водно регулиране, че нехае за цената на водата и така подлага ВиК сектора на опасност от фалит заради скъпия ток.

Стр. 5

Безумие: 39 ВУЗ за икономика у нас

Едва половината от висшистите работят по специалността си

Най-масовото професионално направление във висшето ни образование - икономиката, се преподава на цели 39 места в страната - в 25 университета и в 14 техни филиала, показва Рейтинговата система на

висшите училища за 2021 г. Общо 33 441 са студентите в тях, макар че държавата последователно намалява приема поради невъзможността завършилите да си намерят работа на позиции, изискващи вис-

ше образование.

Като цяло само 53% от студентите в страната през първите пет години след дипломирането си са работили на позиции за висшисти. Кое то означава, че парите за обучение на поло-

вината бакалаври и магистри, завършили 52 университета с 52 професионални направления и стотици специалности, са похарчени напразно.

Стр. 11

ДУМА ПРИЗОВАВА: БЪДЕТЕ ОТГОВОРНИ!

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

"Кризата засегна тежко и книгоиздаването. Намаленият ДДС върху книгите е глътка въздух, но трябва да се превърне в постоянна мярка. Необходима е активна държавна политика, която да подпомага сектора." Това се казва в поздравителен адрес от вицепрезидента Илияна Йотова по повод откриването на Софийския международен панаир на книгата в НДК, който продължава до неделя с вход свободен

EUR: 1.95583 GBP: 2.30279 USD: 1.73759 CHF: 1.87808

София
максимални
ПРОМЕНЛИВО

5°C

Медици от УМБАЛ „Лозенец” излязоха на протест

Недоволството им е заради плановете на здравното министерство Националната педиатрия да се помещава в тяхната болница

Медици от Университетската болница „Лозенец” излязоха на протест в знак на несъгласие с идеята на здравното министерство лечебното заведение временно да бъде преобразувано в Национална педиатрична болница. „Националната педиатрия не може да се помещава в болница „Лозенец”, защото тя не е проектирана за това и не може да изпълнява функциите на детска болница. Включително и документално не е възможно”, заяви д-р Христо Стоянов, началник на Спешния център.

Болницата е акредитирана за обучение на студентите по медицина към Софийския университет, а при промяна вероятно ще се наложи нова акредитация. Ако двете дружества се слейт, ще са необходими нови договори с НЗОК, смята д-р Стоянов. Медиците искат яснота за бъдещето на лечебното заведение. По думите им от 6 месеца продължават неяснотите около бъдещето на „Лозенец”, а това принуждава лекари да напускат.

Дворът на „Лозенец” е най-подходящ за построяване на детската болница, заяви на брифинг здравният министър Стойчо Кацаров. Той поясни,

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

В правителствената болница смятат, че евентуалното преместване повдига твърде много въпроси и неуредици

че двоят е над 160 дка и се намира в Южния парк. По думите му строежът е заложен в Плана за възстановяване и устойчивост и в него е включено и поставянето на този терен на първия на Балканите протонен

ускорител (апаратура за лечение на онкоболни деца и възрастни). Болницата е включена в плана за въздушна спешна помощ с хеликоптерна площадка, коментира Кацаров.

По думите му изграждането

й ще отнеме 5 или повече години, затова е решено да бъде направена реорганизация и пациентите на Специализираната детска болница „Проф. Иван Митев” да се лекуват в „Лозенец”. Правителствената болни-

ца е регистрирана с 283 легла, като м.г. те са намалени на 183 с използваемост 80%. По думите на Кацаров лечебното заведение ще остане многопрофилно и никога не мислено да се прекратява университетския му характер.

“Всичко това подлежи на анализ. Минимум 5-6 месеца ще отнеме преместването”, каза Кацаров. Той допълни, че има проблем със Съвета на директорите на Правителствената болница, който работел изключително лошо, а това се отразявало и на финансовия резултат. По думите на Кацаров там имало и най-много лекари и сестри.

В края на 2018 г., по времето на здравния министър Кирил Ананиев, Правителствената болница пак беше спряната за Национална педиатрия. След това последното правителство на ГЕРБ мина към варианта за детската болница да се използва започнатият преди повече от 40 години строеж в двора на Александровска болница. Конструкцията обаче е негодна и прекалено стара. Сградата не съществува в устройствения проект от 2011 г., коментира вчера Стойчо Кацаров. От години в района на правителствената болница има хеликоптерна площадка.

Над 288 000 семейства са подпомогнати за отопление

Общо 288 350 са семействата, подпомогнати с целева помощ и с еднократна финансова подкрепа за отопление през тази зима, съобщиха от Агенцията за социално подпомагане (АСП). Целева помощ от 523,55 лева за отопление за петте зимни месеца са получили 261 001 семейства. Домакинствата, одобрени за еднократна финансова подкрепа от 300 лева, са 27 349.

И тази година най-много са отпуснатите помощи за отопление с твърдо гориво (дърва и въглища) - 225 389, като 2250 от тях са в натура. На 30 006 души и семейства е отпусната помощ за отопление на ток, на 5166 - за парно, и на 440 - за природен газ.

Еднократната помощ от 300 лева бе въведена от служебното правителство, което осигури и

допълнителни средства за изплащането ѝ. Тя е за всички, на които е отказана целева помощ за отопление поради превишаване на определения диференциран доход с до 30 лева или заради неизпълнение на изискването за 6-месечна регистрация в дирекция „Бюро по труда”, която да е активна и към 1 ноември. От нея можеха да се възползват и хората, които отговарят на критериите за целева помощ за отопление, но не са кандидатствали до 31 октомври 2021 г. Тя се изплаща еднократно. За тези, които са заявили получаването ѝ по банков път, средствата вече са преведени. Исканите помощи чрез „Български пощи” ще я получат от 9 до 23 декември включително.

Регистрирано е най-ниско ниво на безработица от 4,8%

“Изпращаме 2021 г. с исторически най-ниското ниво на безработица в България от 4,8% в началото на декември, въпреки ограниченията, които пандемията поставя пред възстановяването на икономиката”. Това каза вицепремиерът и министър на труда и социалната политика Гьлъб Донеv при откриването на форума “Работодател на годината”, организиран от Агенцията по заетостта.

Донеv подчерта, че от 5 години насам за пръв път продължително

безработните са намалели наполовина - от 103 098 през 2016 г. на 40 078 през октомври 2021 г.

Донеv обобщи, че от началото на 2021 г. близо 153 000 безработни са започнали работа на първичния пазар на труда. Продължава и превенцията на продължителната безработица и индивидуална работа с хората, които трудно намират работа сами.

Сред най-важните предстоящи задачи на МТСП в средносрочен план е подготовката на Стратегия

за активиране на икономически неактивните, както и валидиране на придобитите по неформален начин знания и умения.

Друг приоритет е разработването на нови прогнози за потребностите от работна сила и масовото прилагане на професионалното и кариерното ориентиране. С тези мерки ще подкрепим инвестициите и усилията на работодателите в реализирането на проекти за повишаване на квалификацията на работната сила, заяви министър Донеv.

Образуваха дело за 53 млн. лв., изпрани през магистрала „Хемус”

Софийската градска прокуратура е образувала дело срещу 42-годишния бивш данъчен служител Борислав Колев. Той е заподозрян, че е изнесъл в сакове и чували 53 млн. лв. от незаконни схеми при строителството на АМ „Хемус”. Разследващите са стигнали до него, след като всички подставени лица заявили, че са му предали парите.

Събраните доказателства сочат, че Колев е участвал в създаването на мрежа от кухи фирми, като набирал и мотивирал различни лица да станат фиктивни техни управители. По-късно по сметките им били преведени част от парите, предназначени за ЛОТ-5 от магистрала „Хемус”. Впоследствие Колев лично придружавал подставените лица до банков клон, откъдето те теглили суми, които му предоставяли. По този начин с 52 деяния в периода от 18 юни 2020 г. до 8 септември 2021 г. Колев получил 53 060 861 лева.

Разследването за строителството на „Хемус” започна преди месеци. В началото на ноември МВР проведе операция, при която бяха претърсени офиси на строителни фирми. За кратко бяха арестувани над десет души. Разследващите обясниха, че се е наложило да действат бързо, защото имало данни, че се унищожават документи. Няколко дни по-рано имаше проверка и в „Автоматострали”. След това вътрешният министър Бойко Рашков заяви, че заради схемата с „Хемус” ще има още арести.

Колев е задържан за 72 часа. Предстои Софийската градска прокуратура да внесе в съда искане за вземане на постоянна мярка за неотклонение задържане под стража. Разследването по случая продължава.

Освен поръчков орган, антикорупционната комисия е и като губещо предприятие, което се занимава с несвойствена дейност

Адвокат Атанас ЧерногоРСки,
бивш служител в КПКОНПИ

След като в понеделник "Продължаваме промяната" и БСП дадоха заявка, че има голям напредък по преговорите за съставяне на коалиционно правителство, подобни са и позициите на другите 2 партии, участващи в разговорите - "Има такъв народ" и "Демократична България". При консултацията си с президента Румен Радев и двете формации бяха позитивни за насочката от разговорите с останалите.

Представителите на ИТН заявиха, че ще направят всичко по силите си България да има редовно правителство и увериха, че ще бъдат предвидими и лоялни партньори, ако от останалите парламентарни сили, с които водят разговори, също бъде

ваме промяната" относно коалиционното споразумение, настоя след консултацията при президента съпредседателят на ДБ Христо Иванов. Припомняме, че за различия между двете формации се заговори след като в понеделник вечерта Кирил Петков и Асен Василев внезапно се появиха на разговори в централата на ДСБ.

Според Иванов срещата не била извънредна, имало забавяне в преговорите, то се дължало на ДБ, но било по "технически причини".

Доста по-остро обаче звучи изказване на председателя на ДСБ Атанас Атанасов, според когото имало риск от партийна феодализация на отделните министерства.

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Президентът Румен Радев е готов да връчи мандата на "Продължаваме промяната"

Партиите са оптимисти за съставянето на кабинет

Между нас и мандатоносителя няма разминаване, заяви Корнелия Нинова

следван такъв подход.

"Ние ще продължим да работим без политическо лицемерие, ще назоваваме нещата, такива каквито са и ще спазваме думата си", заяви Тошко Йорданов. Той изрази надежда разграждането на модела "ГЕРБ и ДПС" да продължи. По думите му здравият разум на партиите по време на преговорите, както и готовността за компромис, са правилните стъпки към съставяне на правителство, което да нормализира ситуацията в страната.

Радев отбеляза, че много български избиратели продължават да виждат в ИТН надежда за нова и откровена политика, която назовава ясно проблемите и решенията. Президентът подчерта, че е важно българските граждани да бъдат запознати с приоритетите на управленската коалиция.

"Демократична България" няма никакви разминавания с "Продължа-

Предупредили сме за това мандатоносителя и ще работим това да не се допусне в коалиционното споразумение, заяви той във връзка с идеята всеки министър сам да назначава заместниците си.

Пред Радев Христо Иванов изрази оптимизъм за бъдещото управление, което освен да сформира кабинет, може да постави "в карантин ГЕРБ и ДПС", които той определи като "носители на корупционния вирус". Той си дава сметка, че задачата е трудна заради "изключително хетерогенния характер на мнозинството". Те виждали като своя задача да удържат управлението "да не залитне в една или друга посока, защото рискът е малко по-вяло да отиде". Правителството може би няма да извърши чак толкова радикални реформи, които всички ние искаме, поради различията между формациите, които го съставят, скептичен обаче бе Владислав

Панев от зелените в ДБ. Десните обсъдиха с Радев и вицепрезидента Илияна Йотова необходимостта от съдебна реформа, засилване на гаранциите за упражняване на правата на гражданите и на парламентарен контрол, както и политики в сектор "Сигурност".

"Между нас и мандатоносителя няма разминаване. Чакаме становища от другите коалиционни партньори. ПП води тези разговори с другите партньори. Те водят разговори с отделните партии, при нас в понеделник изчистихме окончателните въпроси, чакаме и одобрение от другите, за да излезем при Националния си съвет подготвени", заяви Корнелия Нинова в кулоарите на парламента.

На срещата с президента лидерът на "Възраждане" Костадин Костадинов пак се обяви за прекратяване на противоепидемичните мерки и премахване на зеления сертификат. Радев обаче му напомни, че все още над сто души на ден умират от КОВИД-19, а лекарите и медицинските сестри са претоварени.

БСП пак призова да не се увеличава цената на тока за домакинствата

Парламентът спешно да приеме решение да не се увеличава цената на тока за домакинствата от началото на 2022 година, настоя председателят на БСП Корнелия Нинова след първия председателски съвет в Народното събрание. Тя поиска училища, детски градини, читалища и библиотеки да се върнат на регулирания пазар на електроенергия, за да могат да оцелеят.

Нинова призова народните представители, докато формират комисии и решават административни въпроси, да не изпускат най-важните за

хората въпроси като ръста на цените. Тя очаква до края на декември да се вземат спешни решения за преодоляването на социалната, здравната и икономическата криза.

На председателския съвет не бе постигнат консенсус дали депутатите да ползват зелен сертификат, за да влизат в парламента. Преди дни здравният министър Стойчо Кацаров призова за подобно решение. Темата остава отворена и ще се събират становища на здравните институции, обясни председателят на ПГ на ПП Андрей Гюров.

При обсъждането партията му и ГЕРБ са се обявили "за" въвеждането на зелен сертификат за депутатите. Идеята се подкрепяла и от ДБ.

БСП, "Възраждане" и ИТН са предложили въпросът да не се разглежда сега, а по-нататък. "Ние сме категорично против, защото това би затруднило работата на народните представители. Разбира се, трябва да спазваме всичко като мерки, което съществува в заповедта на министъра на здравеопазването, маски, дистанция и т.н.", заяви Корнелия Нинова

Председателите на парламентарните групи са постигнали консенсус за обсъждане на скандала със затварянето на редакцията на в. "Труд". Днес първа точка в дневния ред на НС предвижда изслушване на министъра на културата Велислав Минев. Депутатите ще сформират и комисия, която трябва да изготви нов правилник за дейността на парламента. Формирането на редовните комисии не е било обсъждано, защото все още не е ясно коалиционното споразумение и разпределението на министерствата.

**АБОНАМЕНТ
ДУМА® 2022**

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6
12 месеца - 156 лв.
6 месеца - 78 лв.
3 месеца - 39 лв.
1 месец - 13 лв.

ЖАРАВА

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 289
12 месеца - 6 лв.
6 месеца - 3 лв.
3 месеца - 1,50 лв.

Нова Време

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 1519
12 месеца - 30 лв.
6 месеца - 15 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.XII.2021 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.XII.2021 г.
и редакцията на в-к ДУМА до 20.XII.2021 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 216

Застрояват с десетки блокове зелен клин на София

В новия квартал между „Горубляне” и „Младост” ще бъдат издигнати жилища за 18 000 души

Деси ВЕЛЕВА

Планира се мащабно застрояване на зелени площи, които се намират между кварталите „Младост” и „Горубляне” в София. Идеята е да се направи изцяло нов квартал в настоящи зелени площи, които са частни и общински. Идеята за него бе лансирана преди 2-3 години, когато Столичният общински съвет реши да поръча проект на Подобен устройствен план, който да включва регулация и застрояване. Той е изготвен от архитектурното ателие „Агора 66” и ще бъде представен днес на онлайн обществено обсъждане.

Проектът засяга 143 хектара площ между Околовръстния път, нереализирания парк „Източен” и неизграде-

ния бул. „Копенхаген”. Според авторите на проекта територията е разширение на „Горубляне” с площ почти като на самия съществуващ квартал. Освен множество жилищни блокове са предвидени и площад, църква и озеленяване. Проектираните жилищни терени са с площ от 60 хектара и се очаква там да могат да живеят между 15 000 и 18 000 души.

Неправителствени организации обаче очакват масов отпор на проекта. Това личи и от десетките мнения в интернет пространството през последните дни. Несъгласие с проекта изразяват основно жители на район „Младост”, които продължават да настояват за изграждане на дългоочаквания Източен парк. „Застрояването засяга и жителите на съседния район „Искър”, който включва кварталите „Дружба” 1 и 2”, коментира за

ДУМА Борис Цветков, бивш общински съветник от БСП. Той припомни, че в близост до „Искър” се очаква да се построи и така нареченият квартал „Младост” 5, като територията и там в момента е огромна зелена площ. „Застрояването на тази част от София ще влоши качеството на въздуха и в „Дружба”,

особено, ако се позволят високи сгради”, категоричен е той.

ДУМА припомня, че особено активни в акциите за застрояване са жителите на кв. „Горубляне”, които имат много частни имоти в района. Столичната община обаче не прави нищо, за да ги откупи и да се достигне до консенсус.

8700 деца са в училище благодарение на екипите за обхват

От септември до ноември общо 8700 деца са се върнали в училище. Много от тях са се отказали или никога преди не са посещавали учебно заведение, съобщиха от МОН. За същия период на предходната година в системата са се включили 5343 ученици или с 3357 по-малко. Връщането им в училище е благо-

дарение на Механизма за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система.

През периода на отчитане е намалял броят на отпадналите от системата на образование то деца и ученици, въпреки че техният дял все още се запазва висок. Към 15 септември бро-

ят им е 57 287. За същия период на миналата година отпадналите ученици са 61 928. Най-малко обхванати в системата деца има в Шумен, Кърджали, Сливен, Хасково и Ямбол.

За първи път през тази учебна година традиционните проверки по домовете на учениците започнаха още на 16 сеп-

тември, за да могат децата да бъдат максимално дълго време в училище. Бяха сформирани 1335 екипа от експерти, които търсят децата къщи. В тях са включени 19 915 преподаватели, социални работници, полицаи, представители на общините и областните управи, регионалните управления на образованието и регионалните здравни инспекции. Част от участниците преминаха онлайн обучения преди и след стартирането на работата.

Жители на Варна останаха без достъп до домовете си

В продължение на месеци жители на местността „Сотира” във Варна не могат да стигнат до домовете си, тъй като собствености на новостроящ се имот са ограничили достъпа. Нова сграда се строи буквално върху улицата. Хората са принудени да се катерят върху тонове пръст и скална маса, за да стигнат до къщите си. Местните хора се опасават, че съвсем скоро ще бъдат тотално блокирани. В района живеят 10 семейства и всекидневно им се налага да преминават през редица препятствия, за да стигнат до домовете си. Достъпът на линейка или пожарна кола е абсолютно невъзможен. Според община Варна участъкът, който се прегражда, е частна собственост и улица „Мария Николова” не съществува в този район. „Улицата е записана в кадастъра на общината. Ние имаме адресни регистрации с нейното име. Тя е и в списъците за гласуване. В документите на учениците е записано, че живеят на улица „Мария Николова”, обяснява Петко Ников. Живеещите в района многократно са подавали жалби до институциите, но резултат няма. От общината им отговарят, че няма улица, защото на мястото минавала магистрала. „Не знам къде се намираме - на съществуващ път, на магистрала или на улица „Мария Николова”? Ако чукнете в Гугъл ще видите, че се намираме на ул. „Мария Николова”, но общината отговаря, че такава улица няма”, възмущава се Светомир Стойков.

Начални педагози от 40 училища в страната се включиха в образователната кампания на МОН и МВР „Пресичам безопасно с Теди”. До момента в нея са участвали над 15 000 деца

Пожар изпепели физкултурния салон на училище

Пожар изпепели физкултурния салон на Основно училище „Петко Рачов Славейков” в Карнобат, в което учат 250 деца. Сигнал за огъня е подаден в понеделник през нощта от живеещи в района. На място са пристигнали четири противопожарни автомобили и огънят е бил локализиран. Постройката, която е с лека структура, е изгоряла извънредно бързо,

въпреки дъжда. В нея е имало близо пет тона пелети за отопление на училището, които пламъците не са успели да възпламенят. В сградата са били струпани стари дървени чинове и обзавеждане. Всички уреди и настилки във физкултурния салон са изгорели. Огънят е стигнал и до една от стените на учебното заведение, която е само обгоряла.

Пожарникарите от Карнобат и Айтос угасиха огъня много бързо, доволен е карнобатският кмет Георги Димитров. Според него в салона са извършвани ремонтни работи и най-вероятно това е причината за пожара. Димитров уточни, че сградата е застрахована. Заради инцидента учебното заведение няма да работи.

Пожар горя и в сградата на спорт-

ния комплекс „Червено знаме”, бившият дом на ЦСКА. По първоначална информация огънят е тръгнал от запалени гуми. На място бяха изпратени два противопожарни автомобили, както и полиция. Хора от комплекса са подали сигнал за пожара, като преди това са изгнели деца, намиращи се на мястото, откъдето е тръгнал огънят.

МРРБ обвини КЕВР за фалит на ВиК сектора

Искат бързо утвърждаване на по-високи тарифи за водата

ВиК дружества от страната обявиха, че ако Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) не одобри веднага исканите по-високи цени на водата заради скъпия ток, те ще фалират. Много от тях били заплашени да останат без електрозахранване заради неплатени сметки.

Регулаторът обаче твърди, че не може извънредно да им вдигне тарифите, тъй като вече са влезли в процедура по одобрение на новите им петгодишни бизнес планове с цени, в които да се отрази драстичното поскъпване на тока. Това стана ясно от информация на Министерството на регионалното развитие и благоустройството след поредната среща, на която е бил обсъждан проблемът.

От ведомството на Виолета Комитова се оплакаха от липса на разбиране на казуса от страна на КЕВР, която пък на свой ред твърди, че не може да направи нищо за приемане на нови цени преди Нова година и председателят ѝ Иван Иванов препратил проблема към търсенето

на компенсации от държавата.

В третата поредна работна среща между МРРБ и КЕВР са участвали зам.-министърът на регионалното развитие и благоустройството Валентин Граматиков, Атанас Паскалев - съветник на регионалния министър, Кънчо Кънчев - изпълнителен директор на "Български ВиК Холдинг" ЕАД, представители на Съюза на ВиК операторите. От КЕВР са присъствали председателят Иван Иванов, както и членовете Пенка Трендафилова, Димитър Кочков, Ремзи Осман, директорът на Дирекция "ВиК услуги" Ивайло Касчиев.

Проблемите в сектор ВиК са сериозни и скоро ще се стигне до ситуация, в която дружествата просто няма да могат да изпълняват функциите си, твърди зам.-министър Граматиков. Той упреква КЕВР, че не е взела никакви мерки, макар още през лятото да е имало индикации за проблеми със скъпия ток.

"Възможността от 1 януари 2022 г. да влязат в сила

Заради остарялата инфраструктура над 60 на сто от питейната вода у нас се губи

новите бизнес планове е нулева. Затова ни трябва нова цена веднага", е заявил той. Директорът на ВиК холдинга Кънчо Кънчев каза, че в момента дружествата плащат средно с над 303 лв. повече за ток спрямо утвърдената в бизнес плановите цена от 82 лв./МВтч. Заради огромната разлика те са задължени с над 18 млн. лв. към доставчици на ел. енергия.

"Почти всички електроразпределни дружества са пуснали писма, с които заплашват да започнат да спират тока, ако ВиК операторите не пла-

тят", уточни Кънчев. Според него, ако не се вземат мерки, има риск дълговете за ток да скочат до 140 млн. лв.

Според председателя на КЕВР Иван Иванов при това положение не може да се приложи исканото от ВиК дружествата и от Атанас Паскалев задействане на член от Закона за регулиране на ВиК услугите за служебно преразглеждане на цените или по искане на ВиК оператори, когато възникне непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, което съществе-

но променя приходите и икономически обосновават разходи на ВиК операторите.

Иванов твърди, че при задействана процедура за одобрение на бизнес планове с нови цени и увеличени заплати в дружествата не може да се приложи този законов текст. По думите на Иванов единственият шанс за справяне със ситуацията е въвеждането на компенсаторен механизъм от страна на държавата, тъй като не може да се каже в какъв срок ще бъдат одобрени бизнес плановите и новите цени.

Икономиката забавирьст

Брутният вътрешен продукт (БВП) на България през третото тримесечие на 2021 г. е нараснал с 4,6% спрямо същия период година по-рано, показват сезонно изгладените предварителни данни на Националния статистически институт (НСИ). Това представлява забавяне спрямо ръста от 9,9% през предходните три месеца. По предварителни данни производеният брутен вътрешен продукт през третото тримесечие на 2021 г. възлиза на 36 133 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 5241 лв. от стойностния обем на показа-

теля. При среден за тримесечието валутен курс от 1,659260 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 21 777 млн. долара и съответно на 3159 долара на човек от населението. Преизчислен в евро, БВП е съответно 18 475 млн., като на човек от населението се падат 2680 евро. Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност през третото тримесечие на 2021 г. възлиза на 31,201 млрд. лв. по текущи цени.

През третото тримесечие на 2021 г. относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономика-

та увеличава равнището си спрямо същото тримесечие на предходната година с 0,8 процентни пункта до 7,6 на сто. Индустриалният сектор увеличава относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 0,6 процентни пункта до 26,4 на сто. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сектора на услугите, намалява до ниво от 66 на сто при 67,4 на сто през съответния период на предходната година. За крайно потребление през третото тримесечие на 2021 г. се изразходват 75,1 на сто от БВП.

Жилищата в София поскъпнаха с 63%

Жилищата в София поскъпнаха с над 63% за период от пет години и половина. Това нарежда столицата на първо място сред градовете в страната с над 120 хил. жители в класация за поскъпване на имотите.

Цените на апартаментите ново строителство в София през второто тримесечие на годината са с 56,7% по-високи спрямо 2015 г., показват данни на НСИ. При съществуващите апартаменти поскъпването за същия период е малко по-голямо - с 66,3%. Така столицата държи и първото място по поскъпване на старите жилища.

На второ място сред шестте най-големи града в страната се класира Пловдив, с повишение на цените на имотите с 57,7% за период от пет години и половина. В повечето големи градове в страната поскъпването на старите жилища е по-голямо от това на новото строителство. Повишението на цените на новите апартаменти в Пловдив е с 53,5% спрямо 2015 г. Жилищата в съществуващи сгради в града под тепетата за същия период са поскъпнали с 62,6%. Пловдив е на второ място по поскъпване на старото строителство, а при новите жилища е чак на трето място след Стара Загора и София.

Челната четворка на големите градове с най-бързо поскъпващи имоти се допълва от Стара Загора и Русе, където нарастването на цените за периода е с близки темпове - с 45-47%.

На трето място в общата класация е Стара Загора (+47,3%), следвана от Русе (+45,7%). В Стара Загора значително по-голямо е поскъпването на новото строителство - с 59,2%, като в този сегмент от пазара градът изпре-

варва дори София и се нарежда на първо място в класацията.

При съществуващите апартаменти в Стара Загора нарастването на цените също е сериозно - с 43,6%, показват данните на националната статистика.

В Русе ситуацията е различна - апартаментите в съществуващи сгради са поскъпнали с 50% за периода, докато при новите нарастването на цените е значително по-малко - с 22%.

Варна остава на пето място с поскъпване на жилищата с 40% за пет години и половина. Шесто място в класацията за поскъпване на имотите в най-големите градове е за Бургас. Цените на жилищните в морския град са нараснали средно с 28,6% спрямо 2015 г., показват данните на НСИ. Общо за страната жилищата за периода са поскъпнали с 46,2%.

Планират нов дизайн на еврото

Европейската централна банка / ЕЦБ/ планира нов дизайн на евро банкнотите, като окончателното решение за това се очаква да бъде взето през 2024 г., предадоха световните агенции.

Еврото беше въведено като налична валута през 2002 г. с дизайн, окачествен от ЕЦБ като "епохи и стилове" - мостове, арки и сгради от различни времена, без обаче те да представляват някой конкретен и добре известен паметник. Досега дизайнът на банкнотите е претърпял минимални промени.

"След 20 години е време да преразгледаме вида на нашите банкноти и да ги направим по-разбираеми за европейци-

те от всички възрасти и с всякакъв произход", заяви президентът на ЕЦБ Кристин Лагард.

От ЕЦБ съобщиха, че ще създадат специални групи, които да събират мнения от хората в Европа за възможните теми на бъдещите банкноти. Мненията ще бъдат обработени от група експерти, включваща представители на всички страни членки на еврозоната. Те ще ги обобщат и ще изпратят съкратен списък с предложения до Управителния съвет на ЕЦБ. Банката посочва, че ще потърси мненията на обществеността, след което ще проведе конкурс за дизайна на новите банкноти.

Готвят нови изисквания за имотите

Всяко пето място за паркиране в новострояща се обществена сграда трябва да има зарядно за електроавтомобили

Нови изисквания към новостроящите сгради въвежда Министерството на регионалното развитие и благоустройството с промени в наредба. Става въпрос за документ, чрез който се определят изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия на сградите и съоръженията. Наредбата е публикувана за обществено обсъждане.

От изискванията става ясно, че поне един от балконите или терасите в новите жилища трябва да са най-малко с дължина и ширина от метър и половина. "За всяко жилище поне един балкон/лоджия/те-

раса се проектират с минимална светла ширина 150 cm и светла дължина 150 cm", пише в наредбата.

Изменението се налага, защото при прилагането на наредбата е констатирано, че някои от текстовете са неточни, непълни, неясни и водят до двусмислено тълкуване или до излишна административна тежест. При балконите/лоджиите изискваните минимални размери 150/150 cm може да се осигурят и чрез предвиждане на възможност за частично използване на вътрешното пространство (врата с две крила, плъзгаща се врата и др.), пише още в документа.

Друга промяна предвижда

рамките за детски и инвалидни колички да са с отопляема повърхност, ако водят към сгради или се намират в подлез, надлези и метростанции. За другите места няма такова изискване, защото нямало възможност за осигуряване на такова техническо решение в условията на градската среда.

Новите изисквания в наредбата важат за инвестиционни проекти, за които производството по одобряване и издаване на разрешение за строеж започва след влизането в сила на промените в наредбата. Това означава, че вече започнатите или готови строещи няма да бъдат засегнати от измененията.

В друга наредба, отново на регионалното министерство, се определя размерът на паркоместото за една кола в блока. То не може да бъде по-малко от 2,75 м ширина и 5,50 м дължина, с височина не по-малка от 2,40 м. Дава се и възможност за изграждане на подземни паркинги на два етажа в блоковете.

Друга промяна предвижда всяко пето място за паркиране в новостроящи се обществени сгради и такива със смесено предназначение да бъде с монтирано зарядно за електроавтомобили. Изискването ще е валидно за изграждащите се сгради, към които се предвижда да има надземна или подземна автоматизирана паркинг

система, които имат минимум 10 паркоместа. Промените са в наредбата за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии.

От предвидените зарядни точки една трябва да е с голяма мощност и да дава възможност за пренос на електроенергия към електрически превозни средства с мощност по-голяма от 22 kW, пише в наредбата. Втора зарядна точка трябва да е с мощност до 3,7 kW, а останалите - с нормална мощност на точките, с възможност за пренос на електроенергия към коли на ток с мощност, по-малка от или равна на 22 kW, но по-голяма от 3,7 kW.

Природният газ в Европа пак поскъпва

Европейските фючърси на природния газ поскъпнаха, тъй като търговците калкулират новите рискове за зимните доставки, пише "Блумбърг".

Търговците чакат да видят дали газопроводът Северен поток 2, който свързва Русия и Германия, ще бъде подложен на нови санкции от страна на САЩ. Политическото напрежение между Русия и Украйна също тежи на пазара.

Холандският газ се търгува над 95 евро на мегаватчас вчера сутринта

в Амстердам. Въпреки че цената расте, тя е несравнима с рекордните 162 евро през октомври. Анализатори и търговци очакват цените да останат високи през зимата, тъй като запасите от газ на континента са на най-ниските си нива от повече от десетилетие.

От началото на този месец цената на природния газ за крайните снабдителни в България скочи с близо 10% и един мегаватчас през декември струва 52,32 евро.

Цената на зърното тръгна надолу

Декември започна със спад в цените на всички основни зърнени кон-тракти по световните борсови пазари. След месеци на сериозен растеж и рекордни нива котировките обрвнаха посоката към поевтиняване, показва анализ на Софийска стокова борса (ССБ) за миналата седмица.

При зърното на ССБ котировките също са леко надолу. Хлебна пшеница се търси на начална цена от 410 лв. за тон, срещу 460 лв. за тон от страна на продавачите.

Цената "купува" на царевича остана 480 лв. за тон, "продава" е на

505 лв. за тон. Всички цени са без ДДС. При хранителните стоки цените на основните стоки засега продължават да бъдат стабилни и непроменени.

Пшеницата отбъд

океана поевтиня с 19 долара до 343 долара за тон, а във Франция с 11 евро до 298 евро за тон. Цените в Украйна и в Русия са идентични и останаха без промяна на 335 и 336 долара тон.

НАП погна Airbnb, събра недекларирани 4 млн. лв.

Над 4 млн. лв. доход са декларирали собственици, които предоставят недвижими имоти за настаняване на туристи чрез платформата Airbnb, съобщават от Националната агенция за приходите.

НАП получава чрез данъчната администрация на Ирландия информация за всички български потребители, отдавали за краткосрочен наем имоти в платформата Airbnb - имотите и техните адреси и размера на платените от тях комисионни за посредническата услуга на платформата. На база получена информация за периода 2015 Ц 2019 г. са започнали производства, в хода на които лицата

доброволно са декларирали доходи в размер над 4 млн. лв.

При краткосрочно предоставяне на недвижими имоти чрез онлайн платформи се дължат определени данъци (патентен данък, или данък върху доходите на физическите лица, или корпоративен данък, или ДДС) и осигурителни вноски.

Тази дейност представлява хотелско настаняване, като в повечето случаи се определя като търговска по смисъла на Търговския закон (ТЗ) и подлежи на задължителна регистрация по ЗДДС за т.нар. доставки на услуги, данъкът за които е изискуем от получателя, припомнят от приходната агенция.

Пускат нисколихвени кредити за малките и средни фирми

Малкият и среден бизнес в България ще има достъп до нова гаранционна схема, която ще осигури ресурс за кредитиране в размер на 150 млн. лв. за стотици малки и средни предприятия от различни сектори. Те ще могат да ползват заемите при облекчени изисквания за обезпеченост и по-ниски лихви.

Националният гаранционен фонд и Черноморската банка за търговия и развитие подписаха споразумение за

новия инструмент за подкрепа на предприятията.

Програмата ще се реализира през търговските банки, като гарантира 80% от предоставените кредити. Предстои Националният гаранционен фонд да изпрати покани до всички банки в България, а гаранционният лимит ще се разпредели според подадените заявления. Срокът за включването им е следващите две години. Гаранцията ще остане валидна още 36 месеца след изтичането му.

СНИМКИ БГНЕС

Австралийски учители и директори от Нови Южен Уелс протестират пред сградата на парламента в най-големия град в страната Сидни. Причините за недоволството и преустановяването на работата им са съкращенията на персонала и ниските заплати в държавните училища

Минск възразява срещу опитите за натиск

Беларуското посолство в София представи своята гледна точка за кризата по границата с Полша

■ Георги ХРИСТОВ

Вината за настоящата мигрантска криза на беларуско-полската граница не е на Минск, заяви на специална пресконференция в София посланикът на Беларус Н. Пр. Александр Лукашевич. Срещата бе организирана от СБЖ. Още през април ЕС е престанал да взаимодейства с беларуските власти, а проект за международна техническа помощ за строителство на центрове за нелегални мигранти е прекратен. Оттогава ЕС политизира проблема, заяви беларуският посланик.

Н. Пр. Александр Лукаше-

вич увери, че Беларус полага всички грижи за бежанците на негова територия. Изграден е транспортно-логистичен център за около 2000 души, осигурени са храна и дрехи, работа и денонощен медицински център. Страната е похарчила повече от 25 милиона долара, раздадени са над 100 тона хуманитарна помощ.

От беларуското посолство изнесоха интересни данни за начина, по който мигрантите пристигат в страната. Голяма част от тях са влезли напълно легално - с туристически визи, като са отговаряли на всички изисквания и са заплатили всички такси. В един момент обаче от беларуските власти забелязват, че в страната влиза

определен брой туристи, а в хотелите такива посетители не се отчитат. При последвалото разследване става ясно, че над 30 туристически фирми са се занимавали с уреждане на документите на въпросните мигранти, включително са били наемани квартири, където често са живяли по 15 души едновременно. Впоследствие тези хора са били пращани на границата с Полша, като са били наемани местни шофьори. За един курс се е плащало по 100 евро, което е много над нормалното заплащане за превоз.

От беларуското посолство се оплакаха от изкривеното отразяване на западните медии, което често не отговаря на действителното положение

на нещата, а следва политическата линия срещу Беларус.

Минск изразява учудване, че се говори за човешки права, а се налагат икономически санкции на ключови беларуски отрасли и компании. От посолството подчертаха, че не може да се очаква от Беларус да бъде лишен от средствата за охрана на границата и да продължи да изпълнява задълженията си. Н. Пр. Александр Лукашевич нарече това "необмислено опетняване на Беларус, натиск и шантаж от страна на европейските партньори" и призова за край на санкциите срещу страната му.

Китай с контрамерки за бойкота на САЩ

Китай се обяви твърдо против дипломатическия бойкот на Щатите на Зимните олимпийски игри в Пекин през 2022 г., като заплаши с контрамерки и заклейми съобщението като нарушаващо "политическия неутралитет в спорта".

"Опитът на САЩ да се намесят в Зимните олимпийски игри в Пекин от идеологически предразсъдъци, основани на лъжи и слухове, само ще разкрие зловещите им намерения", заяви пред репортери говорителят на китайското външно министерство Чжао Лицзян. "Действията на САЩ сериозно нарушават принципа на политическа неутралност на физическото възпитание и спорта, установен в Олимпийската харта", каза той. "Китай изразява категоричното си недоволство и силен протест пред САЩ, вече е направил решително изявление пред американската страна и ще предприеме решителни контрамерки", подчерта дипломатът.

Американците обявиха бойкот заради нарушаването на човешките права в страната. Канада обмисля да се присъедини. МОК уважи позицията на САЩ.

Откриха следи от кокаин в британския парламент

Британските парламентарни власти извикаха полицията след новина в медиите, че следи от кокаин са открити на 11 места в парламента. Председателят на Камарата на общините сър Линдзи Хойл заяви, че се е свързал с полицията, след като в "Съндей Таймс" съобщи, че в сградите на парламента се използват наркотици. Става въпрос за помещения, достъпни само за депутати, акредитирани за парламента служители и журналисти.

Следи от дрогата са засечени включително и в тоалетна в близост до офиса на премиера Борис Джонсън. Обвиненията се появиха, когато правителството обяви нова стратегия за борба с наркотиците и престъпността, свързана с тях.

Министърът на полицията Кит Малтхаус каза, че съобщенията за употреба на кокаин в парламента не са изненадващи. "Очевидно има няколко хиляди души, които работят в сградата, и бих се изненадал, ако сред тях нямаше употребяващи наркотици", заяви той.

НАКРАТКО

В Германия подписаха договора за коалиция

В Германия социалдемократите, Зелените и либералите подписаха договора за създаване на коалиционно управление след парламентарните избори в края на септември. Новият кабинет е най-младият, повечето министри са от западната част на страната и с юридическо образование. Трите партии се застъпват за укрепване на икономическия и валутен съюз на ЕС и федерализация, но не посочват как ще се постигне тази реформа.

Ирак удари база на „Ислямска държава“

Иракските военновъздушни сили убиха шестима екстремисти от терористичната групировка "Ислямска държава" западно от Багдад, съобщава новинарският портал SHAFQ News, позовавайки се на изявление на службите за сигурност на републиката. След въздушния удар към мястото са изпратени армейски формирования, които проверяват района за други терористи и техните укрития.

Затварят дискотеките във Франция

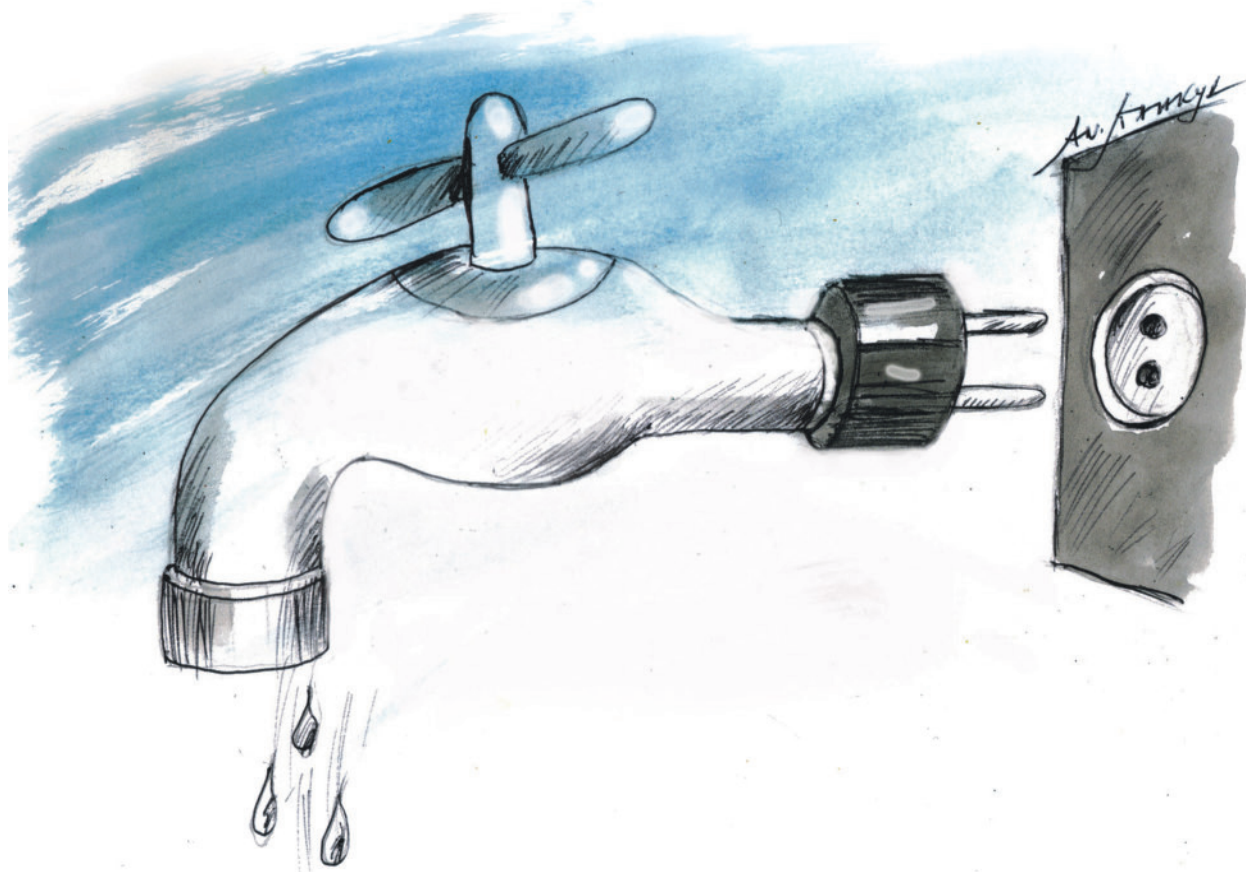
Френският премиер Жан Кастекс обяви, че в момента не се разглежда възможността за блокиране или полицейски час в страната поради ситуацията с КОВИД-19, съобщи в. "Фигаро". В петък обаче дискотеките затварят за четири седмици. Работодателите трябва, ако е възможно, да позволят на служителите да работят дистанционно два до три дни в седмицата. В страната има потвърдени 25 случая на Омикрон.

34 жертви на изригналия вулкан в Индонезия

Броят на загиналите от изригването на вулкана Семеру в Индонезия нарасна до 34 души, съобщи националната агенция за бедствията. Близко 3700 души са евакуирани от засегнатия район. Спасителите се борят с опасни условия, издирват оцелели и тела сред вулканични отломки, разрушени сгради и унищожени превозни средства.

Ливанка седи до телената ограда, която препречва пътя, водещ до сградата на ЮНЕСКО. Родители протестират по време на парламентарна сесия в Бейрут с искането да им бъде позволено да изпращат долари на децата си, които учат в чужбина, но не на цените на черния пазар. Според обсъждан законопроект ще им бъде позволено да превеждат до 10 000 долара годишно

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Полза нулева

От стр. 1

То не бяха стратегии, не бяха реформи и накрая - "ефективност нулева", както пееше днешният политик Ицо Хазарта.

В момента над 300 хиляди българи в 17 области имат проблеми с водата и са на воден режим. Според експертни анализи, ако България подобрява водоснабдяването и канализацията си с досегашните темпове, ще са необходими 35 години, за да имат българите що годе качествена

услуга.

През последните години във ВиК сектора у нас са наливани по 167 милиона годишно. Общо в него трябва да се вложат 12 милиарда лева, за да намалеят течовете и да се справим с отпадните води.

Само 40 на сто от тези пари могат да дойдат като безвъзмездна помощ от ЕС, другата част България сама трябва да осигури. И тук се върви по линията на най-малкото съпротивление - вдигане на тарифите. Така ще бъде и

сега. И въпреки че те всяка година вървят нагоре, състоянието на водопроводната мрежа остава трагично.

При отчетени близо 200 милиона лева инвестиции годишно - повече от половината предоставени от еврофондовете, регионалното и екоминистерството, реално са ремонтирани едва 0,5 на сто от ВиК мрежата. Парите от вдигнатите цени на водата са отивали по-скоро за увеличение на заплатите на служителите в държавните и общинските дружест-

ва, които все още са хранилки за кадри на ГЕРБ.

И още малко статистика. На всеки 100 километра от водоснабдителната мрежа у нас се случват по 85 аварии годишно, а при канализацията аварии са 200 на 100 километра. Близо половината водомери са извън техническа годност и вероятно неправни, което също е проблем за отчитането и фактурирането на консумираната вода. Затова няма как да не споменем отново Ицо Хазарта.

СТУДЕНТСКИ ПРАЗНИК. Честването започва през 1903 г. По повод 15-годишния юбилей на единственото тогава в Княжество България Висше училище датата става празник на всички студенти в България. Празнуването е отменено след 1944 г. и е заменено със 17 ноември, когато е Международният ден на студентите. През 1962 г. празникът на СУ на 8 декември е възстановен. На заседание на Съвета на ректорите на 28 октомври 1994 г. е взето решение 8 декември да бъде неучебен ден и празник на българските студенти.

1914 - РАЖДА СЕ ПОЛИНА НЕДЯЛКОВА, ПЪРВАТА ЖЕНА ГЕНЕРАЛ В БА (УМИРА 2001 Г.). Завършва военна академия в Москва и става инженер-механик на автобронетанкова техника. На 22 г. участва като интербригадист в Гражданската война в Испания, а след това - във Великата отечествена война. Постъпва в БА като полковник, а през 1974 г. е произведена в генерал-майор. Носител на френския Орден на Почетния легион, на съветския орден "Червено знаме", посмъртно е отличена с руския орден "Велика победа" (2007).

1931 - ПАТЕНТОВАН Е КОАКСИАЛНИЯТ КАБЕЛ. Патентът е даден на Лойд Еспеншил от Кю Гарденс, Ню Йорк, и Херман А. Афел от Риджуд, Ню Джърси, и е приписан на American Telephone & Telegraph Co. Тогава още никой не предполага за какво може да е полезно новото изобретение. Най-напред експериментите с коаксиални кабели се провеждат в лабораторията Bell за нуждите на телефоните.

1980 - УБИТ Е ДЖОН ЛЕНЪН, БРИТАНСКИ РОК МУЗИКАНТ (Р. 1940 Г.). Един от основателите и до края водеща личност в "Бийтълс". През целия си живот е активен борец за мир. Песента му "Imagine" е неофициален химн на планетата Земя. Застрелян е от Марк Чапман на отиване към звукозаписното студио с жена си Йоко Оно. Убиецът е осъден на доживотна присъда.

1987 - ПОДПИСАН Е ПЪРВИЯТ ДОГОВОР МЕЖДУ СССР И САЩ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА РАКЕТИТЕ СЪС СРЕДЕН И ПО-МАЛЪК ОБСЕГ. Парафиран е от Михаил Горбачов и Роналд Рейгън във Вашингтон. Влиза в сила от 1 юни 1988 г. Съгласно договора СССР се задължава да унищожи 1752 ракети, а САЩ - 859. Договорът забранява разработката и дислоцирането на наземните балистични ракети с къса и средна далекост, т.е. с обхват от 300 до 3400 мили (от 5 до 5500 км), както и на всички наземно базирани крилати ракети. Инспекциите за изпълнението на договора завършиха през 2001 г.

1987 - НАЧАЛО НА ПЪРВАТА ИНТИФАДА В ИВИЦАТА ГАЗА. На тази дата в бежанския лагер Джабалия избухва бунтът на палестинците от окупираните територии. Интифадата е наричана още "каменната война", тъй като палестинците използват камъни и други импровизирани оръжия. До 13 септември 1993 г., когато във Вашингтон, САЩ, е подписано споразумение за палестинско самоуправление на Газа и Ерихон, загиват около 2000 палестинци и близо 150 израелци.

Събуждане на изток

Георги ХРИСТОВ

През миналата седмица финландският президент направи нещо рядко срещано - позволи си балансирано и разумно мнение по въпроса за отношенията с Москва. Саули Ниинистьо заяви, че в общуването с Русия западните страни трябва

да я уважават и да се съобразяват с нейните национални интереси. С което удари десетката, тъй като това обикновено е последното, което интересува западните политици и дипломати.

Преди него подобни гласове се чуваха и от Нидерландия, но засега те остават малцинство. Новото германско правителство също обещава конструктивен диалог, но тепърва ще видим дали ще изпълни това. Като цяло обаче настроението в Европа започват да се променят. Въпреки налягането от Украйна, отказът на администрацията на Байдън да налага нови

санкции за "Северен поток 2" показва смекчаване на позицията и на амерканците - или поне на част от тях. Разбира се, и в САЩ, и в Европа все още има достатъчно много политици, които сънуват война с Русия почти всеки ден.

Но, както заяви пред БНР наскоро анализаторът Игор Туфелд, и двете страни знаят, че война няма да има, а по-скоро става дума за вдигане на залозите преди срещата Байдън-Путин и за "тънка дипломатическа игра".

Колкото и да дрънкат оръжия американците обаче, тенденцията е неопортунна - Русия става все по-сериозен фактор в

световната политика, а дните на еднополюсния свят са в миналото. Постоянното разширяване на НАТО и ескалацията на напрежението в Източна Европа може да са част от стратегията на САЩ в региона, но не са задължително добри за европейците и със сигурност застрашават мира и просперитета на континента. Именно в тази връзка в Европа все повече се говори за суверенитет и нормализиране на отношенията с Москва. Които винаги са били в изгода на всички, освен на Вашингтон. Именно това искаше да подчертае финландският президент миналата седмица.

Читателите на ДУМА над десетилетие познават АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ като именит карикатурист, а ценители на изкуството са наясно, че той най-вече е талантлив живописец. Роденият през 1956 г. в Русе майстор на четката има доста солидно образование - завършва архитектура в София. Работи като художник в редица български вестници и списания (1983-1990), а след това е издател и главен редактор на хумористично-сатиричното списание "Шут". Оглавява също така рекламна агенция, бил е арт директор на фондация, илюстрирал е над двеста книги за различни български издателства. Участвал е в повече от 500 изложби за живопис и карикатура у нас и по света, автор е на десетки самостоятелни експозиции. Притежава дарбата да усмивва и да създава добро настроение - въпреки всичко. Не изневерява на позитивизма си и в навечерието на своята 65-годишнина.

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ:

Докато има политика, карикатуристите няма да умрат от глад

Изкуството е самотно занимание и в него няма никакъв смисъл, ако не бъде споделено с другите, разкри именитият художник

Интервю на Альона НЕЙКОВА

■ Откога датира традицията да отбелязвате с изложба рождения си ден, Маестро?

- От 2002 година, когато тогавашният секретар по външната политика на президента Първанов (и мой приятел от казармата) - посланик Георги Димитров, ме въведе в средите на Българското дипломатическо дружество, на което по-късно станах и член. Изложбата тогава беше експонирана в ресторанта под президентството. Навършвах 46 години...

■ С какво ще е по-различна предстоящата експозиция, която ценители ще видят на 9 декември?

- С това, че е работена най-дълго - почти от 2007 година, когато за шест месеца живях и рисувах в Париж. Малко преди да замина, със съпругата ми намерихме в покрайнините на София изхвърлен витраж от съборен храм. Така дойде идеята да вграждам в картините си по едно или няколко стъклени парченца от него. Като очи на риба, която наблюдава света. Като Божии знак, който да ни припомня за тленността. И както казваше моят вече починал приятел - писателят Минчо Тунев: "Окоето на рибата винаги стои отворено, дори и след смъртта. Както и картината."

■ Какви хора притежават творби на Анатолий Станкулов?

- Всякакви! Като започнем с приятелите, някои от които имат вече почти цели изложби с мои картини, като минем през президенти, депутати, царе, колекционери, държавни и частни колекции и стигнем до голямо количество най-нормални хора и други обикновени... зевзеци (смее се).

■ Има ли ваша картина, с която не бихте искали да се разделите, колкото пари и да ви предлагат за нея?

- Не, няма, защото изкуството е самотно занимание и в него няма никакъв смисъл, ако не бъде споделено с другите. Само съпругата ми от всяка изложба запазва за себе си по някоя картина и не позволява да бъде продадена. Предполагам, за да се фука с мен, когато вече няма да ме има (смее се).

■ Удостоен сте с много престижни награди за вашето творчество. Има ли сред тях такава, която ви е най-ценна, най-изстрадана, най-желана?...

- Вече 44 години рисувам всеки ден по около 10 часа. Просто не може упоритият труд да не бъде възнаграждаван... понякога. Макар че при мен само 1% е труд, останалите 99 на сто са талант (смее се). Да, аз малко попрекалах с отличията, а те са над 200. Ще спомена само някои: Голямата награда на СБХ за карикатура, Наградата за карикатура на министерството на културата на България, Наградата за карикатура на министерството на културата на Гърция, Наградата за карикатура на министерството на културата на Турция... Както казва Камата: "Който играй - пичели!"

■ Известен сте и като автор на карикатури, публикувани не само в ДУМА, но и в други издания. Как го приемате - като работа или все пак и това е изкуство?

Най-много се гордея с децата ми

- Рисувам карикатури от 1977 г. На първия ми учебен ден като студент седнах на последния ред в залата до видимо по-възрастен от мен колега, който извади от едно куфарче перодръжка, картончета и мас-тилнича и започна да драска някакви човечета. След няколко минути ме погледна и попита: "Ти рисувал ли си карикатури? Искаш ли да те вкарам в тази игра?" Това се оказа много популярният тогава карикатурист Радой Гердов - 13-а година студент. И магията започна. След около две седмици се появи и първата ми карикатура във вестник "Нов живот". Последваха публикации във "Вечерни новини", "Отечествен фронт", "Кооперативно село", "Земеделско знаме", "Стършел", "Работническо дело", "Народна младеж" и в целия профсъюзен и регионален печат. Получих и покана да започна работа във вестник "Строител", след това в "Транспортен глас", "Трезвеност", "Кремиковски металург", "Средношколско знаме", "Импулс", списание "Проблеми на социалния контрол"... За да стигнем до 1989 г., когато със съпругата ми Юлия започнахме да издаваме собствено списание - "Шут".

А през април 2011 г. се сбъдна и още една моя мечта: да стана художник на левия вестник ДУМА. През цялото време не съм изоставил и живописа, както и оформлението на над 200 книги за много български издателства. И сега разбирам, че съм работил това, което ми е било най-приятно. И даже са ми плащали за това...

■ Читателите ни знаят, че преди време се кандидатирахте за кмет на знаков столичен район, имате и активна гражданска позиция по много наболели въпроси. Изкушав ли сте още от политика или усещате разочарование?

- Не, не съм се кандидатирил. За тази позиция ме издигна районната организация на БСП-Подуяне, където членувам. Аз просто приех тази партийна задача. Тогавашният главен редактор на ДУМА Юрий Борисов ми каза: "Не знам как си се съгласил, но

нали знаеш - ти си от другите, различните, такива като теб не ги избират." И не ме избраха.

Въобще, ама въобще не съм разочарован от политиката. Тя е такава, каквато е - хубава работа, ама българска (смее се). Даже получих огромно удовлетворение от една случка, за която ми разказаха в предизборната кампания: Седял един възрастен човек в кварталното кафене, загледал се в снимката на плаката ми и казал: "Ще гласувам за този с брадата - той не е като другите."

Но покрай таз работа научих много полезни за карикатуриста неща, и то като участник в кухнята на изборите. Разбрах, че докато има политика, ще има и карикатура. И сега си седя на гъоме във вестник ДУМА и чакам поредната глупост на някой политик, за да го "отстрелям". А те, политиците, не спират да вършат глупости. Даже прекаляват. Това е много добре за карикатуристите, защото докато ги има политиците, ние няма да умрем от глад (смее се).

■ С кое ваше творение се гордеете най-много?

- Най-много се гордея с децата ми и по-специално - с най-малкия ми син: д-р Юлиан Станкулов, който е главен асистент в НХА. Е патая "картина" я барнах здраво. Откъдето и да я погледнеш - все майсторска работа. Както обичаше да казва прабаба ми Данка: "И у Банкя одих, но от моите деца поубави не видох!"

Та само на неговото мнение държа най-много. Че за какво го учих толкова време?! (смее се)

■ Какво поддържа духа ви жив и ведър вече 65 години?

- Стремя се да водя природосъобразен живот (смее се) и да спазвам конституцията на човечеството - десетте божии заповеди. И както ме е съветвал моят приятел, другар и ментор - Тодор Корув, да не ми пука!

■ Има ли въпроси, на които не бихте искали да отговаряте?

- В такива случаи отговарям без думи и хващам четката...

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

СНИМКА БГНЕС

Пак е декември и пак си говорим за чистота. На дневен ред е приемането на план-сметката - най-важния документ за София, който дава яснота как и с колко средства ще се чисти градът през следващата година.

За кой ли път Столичната община се опитва да изненада приятно гражданите, че ще отдели рекордно много средства за сектора. За кой ли път гражданите със същата изненада питат общината къде изтичат тези пари, след като столицата е все така мръсна. От толкова висок бюджет, който расте всяка година успоредно с добрата събираемост на такса смет, трябва да очакваме София да блести от чистотата на измитите улици, да няма препълнени кофи и натрупани отпадъци около тях, в градинките и зелените площи да не се търкалят опаковки и фасове. Нищо такова не се случва. Общата картина може и да не се влошава, но със сигурност не се и подобрява.

237 милиона лева са заложили

в план-сметката на Столичната община за следващата година срещу 220 милиона за миналата година. В тази сума влизат 194 милиона лева от текущите приходи от такса смет, останалите 43 милиона са от вземания от предишни години. Близко една трета от гигантската сума отива не при кой да е, а при частните почистващи фирми, за да вземат от контейнерите сметта и да я возят до завода за боклук. Те окончателно завзеха сектора и изгониха общинското участие в него. Дружествата, свързани с бизнесмена Румен Гайтански-Вълка и братята Домусчиеви, ще лапнат 74,2 милиона лева по това перо. За следващата година те ще получат 1,2 милиона повече от тази, но какво е този милион на фона на цялата крупна сума... Може пък той да се окаже гаранция, че контейнерите вече няма да преливат и ще се събират навреме, примерно. ДУМА припомня, че консорциуми на "Титан", "Грийн партнърс" и "Забуба" спечелиха огромна обществена поръчка за сметоизвозване и транспортиране на отпадъци, за лятно и зимно почистване на улици и други "дребни" дейности, като чистене на графити и шахти. За пет години

София не старее, но и не блести

Поредните рекордни милиони ще се раздадат на частните почистващи фирми според новия бюджет за чистотата на града

Деси ВЕЛЕВА

те ще получат от общината 430 милиона лева.

За следващата година план-сметката за чистотата предвижда фирмите да се облажат още и с 96 милиона лева за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване. Тук също Столичната община планира ръст на плащането - този път с 8,1 милиона лева с обещание за измиване на повече улици. Предвижда се с автоцистерна с маркуч

да бъдат измити шест пъти годишно улиците

по които върви градски транспорт, и 7 пъти годишно - вътрешнокварталната мрежа. Според сметките на кметството ще бъдат измити 132 194 дка или с близо 40 на сто повече от тази година. Автоцистерните с дюзи ще пръскат асфалта два пъти месечно, общо 302 545 дка.

Оптимизъм лъха от всяко изречение на финансовия документ. На хартия обаче е едно, а като тръгнат служителите с маркучите по улиците, нещата изглеждат доста по-различно. Нееднократно столичани се оплакват от безхаберното и претупано мокрене на настилките, след което остават и прахът, и насъбралите се отпадъци. Явно нито документирането на симу-

лираната дейност в десетки видеоклипове из социалните мрежи, нито заплахата за глоби плашат фирмите, които вече са спечелили за пет години напред договорите за почистване.

Обещанията за миене изглеждат доста оптимистично на фона на метенето. В тази сфера

все още властват метлите

Така е било тази година, така ще бъде и през следващата. До края на септември за ръчно метене са изхарчени близо 14 милиона лева, а за механизизирано - едва 2,7 милиона. С метла са обхванати 845 000 декара, а с машини - 305 000 дка, или една трета по-малко. В същото време се оказва, че механизизираното метене е много по-евтино, но въпреки това общината продължава да не се възползва максимално от него. За следващата година се планира известно увеличение на метенето с машина, но в представения за обществено обсъждане документ удобно се изпуска каква площ ще се мете на ръка и срещу колко пари.

Зимното почистване на улиците също е деликатна тема, която рязко вдига кръвното налягане на жителите на столицата. Резултатите от дейността на фирмите са доста по-видими и всеки страда от тях, когато падне първият, вторият или шестият сняг. Слава богу, че през последните зими рядко вали, та столичани успяват за опазят част от нервите си. За тази дейност ще бъдат похарчени 27,8 милиона лева или с 1,5 милиона повече от предвиденото за тази година, като допълнителните средства ще отидат за ринене на пътя към Витоша.

Интересното е, че парите за

зимно чистете за тази година на практика са изхарчени до септември и останалите 4% от

ИВАН ТАКОВ,
общински съветник от БСП:

Има възможност да се намали такса смет

Столичната община продължава да събира около 20 милиона лева повече от такса смет, като тази сума след това не се изразходва по предназначение. Парите от таксата могат да се използват само за дейности по чистотата. Това дава възможност за намаляване на такса смет. Справедливо е парите да се върнат обратно на софиянци. БСП през последните години предлага намаляването ѝ с 10 на сто. След като направим разчетите си, ще преценим дали да го предложим и за следващата година.

Общината никога не изпълнява план-сметката, включително и през тази година. Една от сферите, в които заложените пари не се харчат, е за проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване депа за отпадъци. Неизпълнението там е по-малко от 60 на сто. За изграждане на трета и четвърта клетка на "Садината" например почти нищо не се прави, а всяка година се търкаля в план-сметката. Рекултивацията на депото "Долни Богров" също не върви.

Неизпълнение има и при почистването на улиците. Само за изплащането на парите към сметопочистващите фирми неслучайно всичко се изпълнява.

АЛЪОША ДАКОВ,
общински съветник от БСП:

Общината сериозно изостава в разходите

За поредна година средствата за подобряване на техническата инфраструктура и качеството на живот в районите "Сердика" и "Кремиковци" не са похарчени. Едва 165 000 лева от предвидени 600 000 лева са използвани за деветмесечието, а хората там са потърпевши от дейностите по управлението на отпадъците. Вместо да се направят детски площадки, ремонт на тротоари и пътна инфраструктура, парите стоят неизползвани. Сериозен дисбаланс има и между ръчното метене, което не е така ефективно, и механизизираното. Затова искаме писмен анализ доколко почистващите фирми ползват техниката, която са заявили, че имат.

И вузовете биват добри и „лоши“

Рейтинговата система на висшите училища показва ясно дисбалансите в сектора

Велиана ХРИСТОВА

От 2010 г. досега Рейтинговата система на висшите училища е може би единственото място, събрало публична информация, която дава широки възможности за анализ по различни теми от сектора на висшето образование у нас. Консорциумът “Отворено общество”-”Сирма Солюшънс”, който прави рейтинговата система по поръчка на МОН, съобщи миналата седмица актуализираните данни за 2021 г. И отново виждаме неприятни тенденции, за които рядко се говори. Като това например, че през първите пет години след дипломирането си 53% от висшистите в страната са работили на позиции, изискващи висше образование. Което означава, че парите за обучение на половината бакалаври и магистри у нас (52 вуза и 52 професионални направления със стотици специалности) са похарчени бадева.

В последните години често се говори за

най-масовото професионално направление

желано от студентите - Икономика, в което напливът доведе до пренасищане на пазара на труда и до трудности сред завършилите за намирането на работа. Съответно държавата предприе мерки да регулира дисбаланса между търсенето на образование и предлагането на работни места, като последователно намаляваше приема в направление Икономика. Ако през 2019 г. обучаващите се в него са били 37 909, тази година те са намалели до 33 441. Но и досега Икономиката продължава да води по брой студенти.

Да надникнем малко по-подробно в данните за 2021 г. От тях виждаме, че Икономика се преподава в 25 висши училища и 14 филиала в страната. Традиционните представи свързват това направление основно с УНСС и Стопанската академия в Свищов. Да, ама не. Оказва

се, че най-висока оценка по скалата от 0 до 100 получава Софийският университет с 67 точки, следван от Американския университет (65 точки - но подготвящ само бакалаври), УНСС е на трето място с 62 точки, а Стопанската академия в Свищов е на седмо място с 49 точки. С най-ниската оценка е класиран Университетът “Асен Златаров” в Бургас - 33 точки. Прави впечатление, че в доста от 25-те вуза

Икономиката е нехарактерна за традиционния им профил

Което прави актуален представения от министъра акад. Николай Денков въпрос за реструктуриране на системата, като всяко висше училище бъде насочено към онези направления, които са традиционни за него и в които то е най-добро. Нищо лично, естествено, но ниската оценка на направление Икономика като химико-технологичен Университет “Проф. Асен Златаров” например говори, че изказаното от акад. Денков намерение е в правилна посока. За съжаление, рейтинговата система не включва въпрос за феодализма на ректорите, например, който след скандалите в Стопанската академия в Свищов вероятно би обяснил изоставането на това висше училище (3379 студенти по Икономика) от челните позиции в класирането.

От друга страна, наблюдаваната ситуация създава спор по друга идея на министъра - всеки регион да бъде осигурен с обучение на студенти

по важните за него професии. Е, Икономиката е необходима във всички региони и означава ли това, че ще продължат да я преподават

всичките 39 висши училища и филиали

независимо от оценката им за качество? Ефективно ли е например Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите в Пловдив с оценка 39, Университетът по хранителни технологии и Висшето училище по сигурност и икономка в същия град с оценка 40 да обучават студенти, че и доктори по Икономика, при положение, че за това направление Пловдивският университет има по-висока оценка - 47? За струпуването в София да не говорим.

България не е голяма страна и едва ли е проблем висшистите в това направление да бъдат подготвяни само в онези вузове, които получават оценка над 45 примерно. Защото идеята за обединения и консорциуми между вузовете ще доведе само до бетониране на некачествените звена чрез “скриване” в пазвата на добрите.

Интересна е картината, ако сравним лидера в обучението по Икономика - Софийският университет, и последния - университета в Бургас. Програмната акредитация на СУ е с оценка 9,45 точки от 10 възможни, на този в Бургас е 6,6. В СУ в направление Икономика има 653 студенти с 82-ма преподаватели на трудов договор (по 8 студента на

преподавател). В Бургас студентите са 157 при 32-ма преподаватели, на всеки от които се падат по 4,9 студента. А това опровергава мита, че качеството на обучението е по-високо, ако всеки преподавател обучава по-малко студенти, на които обръща повече внимание.

С реализацията на завършилите картината не е по-различна. Почти половината от възпитаниците на вуза в Бургас - 48,61%, работят на позиции,

които не изискват висше образование

В СУ този процент е 29,6. Безработицата сред завършилите икономисти в страната като цяло е 3,88, сред тези от СУ е 1,71, а от Бургас е 5,01 и почти се доближава до направление Туризм, където безработицата сред завършилите е най-голяма (5,9%) и всеки пети не намира реализация на полученото образование. Можем да продължим и с облагаемия доход на завършилите икономисти - ако при тези от СУ той е 2879 лв., колегите им от Бургас отчитат доход 1174 лв.

Всички тези дисбаланси се виждат ясно в рейтинговата система и безспорно са основна не само за ориентирване на кандидат-студентите, но и за вземане на управленски решения. И е крайно необходимо приемът и в частните вузове по направления да се определя от държавата - правило, което бе премахнато от Закона за висшето образование, но трябва да се възстанови. Защото иначе никаква регулация не е възможна.

ИКОНОМИКА			
Висше училище	Град	Финансиране	Оценка
Софийски университет	София	Държавно	67
Американски у-тет	Благоевград, София	Частно	65
УНСС	София	Държавно	62
Висше уч. по застраховане и финанси	София	Частно	57
Нов български у-тет	София	Частно	52
Икономически у-тет	Варна	Държавно	51
Стопанска академия	Свищов	Държавно	49
Варненски свободен у-тет	Варна	Частно	48
Международно висше бизнес уч.	Ботевград	Частно	48
Пловдивски у-тет	Пловдив, Смолян, Кърджали	Държавно	47
Великотърновски у-тет	Велико Търново, Враца	Държавно	46
Висше транспортно уч.	София	Държавно	45
ЮЗУ	Благоевград	Държавно	44
Аграрен у-тет	Пловдив	Държавно	42
Шуменски у-тет	Шумен	Държавно	42
Бургаски свободен у-тет	Бургас	Частно	41
Русенски у-тет	Русе, Видин, Разград, Силистра	Държавно	41
Тракийски у-тет	Ст. Загора, Хасково	Държавно	41
Висше уч. по мениджмънт	Варна	Частно	40
Висше уч. по сигурност и икономика	Пловдив	Частно	40
У-тет по хранителни технологии	Пловдив	Държавно	40
Висше уч. по агробизнес и развитие на регионите	Пловдив, Велико Търново, Русе	Частно	39
Технически у-тет	Габрово	Държавно	39
Колеж по мениджмънт, търговия и маркетинг	София	Частно	36
У-тет „Проф. Асен Златаров“	Бургас	Държавно	33

Капани от мъниста

Как се заражда консуматорството като начин на съществуване на обществото

Славчо КЪНЧЕВ*

“Никога няма да промени участта си този, който мени мястото си, без да промени своя начин на живот и своите привычки.”

Франциско де Кеведо-и-Вилегас (1580-1645), испански писател - хуманист

В своя труд “Протестантската етика и духа на капитализма” германският социолог, философ и историк Макс Вебер (1864-1920) излага идеята, че европейският капитализъм дължи своя произход на протестантския религиозно-етичен комплекс. Именно той осигурява възпитаването на такива черти на човешката личност като трудолюбие, спестовност, честност, пресметливост.

Като цяло концепцията на Макс Вебер за произхода и същността на капитализма е насочена против теорията на Карл Маркс (1818-1883) за първоначалното натрупване на капитал и неговото учение за създаването на прибавена стойност от наемната работна ръка и присвояването ѝ после от капиталистите.

В първоначалния етап на развитието на европейския капитализъм (най-изразено това явление е в Англия) придобитата печалба от частните предприемачи, напълно в съответствие с протестантския дух, е била влагана за разширяване или за модернизиране на производствената или изобщо за какъвто и да е друг вид делова активност. “Капитаните” на капиталистическата икономика през този период все още вършат своята дейност под благовидния покров на уж заслужаващата адмиралация “социална полезност”. Набляга се на обстоятелството, че стоките и/или услугите, които те предлагали на пазара, са удовлетворявали нуждите на хората. Освен това, съгласно каноните на протестантството “капитаните”, макар и преус-

пели в забогатяването си, водели сравнително скромни, въпреки доходите им, живот, без демонстрация на лукс и охолство. Това, поне в собствените им очи, оправдавало експлоатацията на наемната работна ръка.

Но с въвеждането на конвейерното производство и на тейлъризма като научен подход за неговото организиране, тази ситуация постепенно започва да се променя. Благопристойният покров на частното предприемачество като социално полезна дейност започва да се разнищава. Изпод него се озъбва

хищническата природа на капитала

Същевременно започва активна ерозия на протестантската етика.

В началото на XX век в САЩ стартира масовото въвеждане на конвейера като технология, а оттук и скоро след това - и появата на свръхпроизводството на стоки. Тогава пред корпорациите се явява проблем на живот и смърт. Как да създадат по-широка и активна маса от купувачи?

Като се има предвид корпоративният генезис на доктрината на консуматорството, е напълно логично, че ценностите на консуматорството се различават съществено от дотогавашните традиционни ценности като семейство, колективизъм, пестеливост, целомъдрие, упование в собствените сили, милосърдие, скромност, любов и др., присъщи на най-възвишените аспирации на обществото от края на XIX и първите десетилетия на XX век и в голяма степен мотивирани от унаследения пуритански морал на първите английски заселници в новия свят.

Материалистичният подход към смисъла на човешкото съществуване бил разпространяван чрез масовата реклама. Концепцията ѝ е изчерпателно дефинирана в следната нейна защита от 1929 г., възпроизведена в класическото произведение на Стюарт Юнг “Капитани на съзнанието”: “Консуматорството е името, дадено на новата доктрина. И днес тя е призната за най-великата идея, която Америка е дала на света. Идеята, че работниците и масите трябва да бъдат разглеждани не просто като работещи и произвеждащи, а като консуматори. Плащай им повече, продавай им повече и богатеят повече - това е уравнението.”

Постепенно времето, когато увеличаването на богат-

ството е служело предимно за разширяване на производството или на предлаганите услуги, или е било грижливо пазено като необходим финансов резерв при евентуално неблагоприятно развитие на икономическата конюнктура - времето, когато Хенри Форд изрича знаменитата фраза “Бизнесът само инцидентно може да прави печалба”, е натикано в историческия архив, посипано с пепелта на забравата.

От зората на ранния капитализъм до днес ситуацията драматично се е променила. Германският социолог Макс Вебер описва етичните норми на зараждащия се капитализъм като “печелене

селението в Западния свят (както и в България от тридесетина години), ден след ден, минута след минута. Технологиите за масово убеждаване към консуматорство стават все по-неустоими.

Консуматорството обаче е не само манипулативно на трапено поведение на човешките индивиди. Налице е и неговата обективна основа. Истинското научно разбиране на източниците на култа към консуматорство е дадено от Карл Маркс. Той показва, че обективната основа на потребителската психика при капитализма се явяват отчужденият труд и стоковият фетишизъм. В

ИЛЮСТРАЦИЯ FLICKR.COM

на все повече и повече пари, съчетано със странично избягване на спонтанните удоволствия на живота”. Икономистът Джон Мейнард Кейнс (1883-1946) достига до подобно наблюдение относно моралните устои на британския капитализъм в края на XIX век: “Ако богатите бяха харчили тяхното новосъздадено богатство за техните лични удоволствия, светът отдавна щеше да прецени такъв режим като непоносим.”

Технологията за насаждане на консуматорството чрез **вмъкване на подходящи стереотипи в масовото съзнание**

отдавна използва най-сериозни научни знания. Този процес стартира в САЩ. За повече от век непрестанните вълни на търговската реклама, пиар кампаниите и официалната пропаганда шамповат психиката на на-

очите на хората, както пише Карл Маркс: “...тяхното собствено обществено движение приема формата на движение на вещите, под чийто контрол те се намират, вместо да ги контролират.” При това консуматорската психика се разпространява и върху оценката на цялата сфера на човешките отношения, духовните ценности, самите хора. Превръщането на производството в принудителна дейност прави синоним на щастието и свободата духовната пуста, застава хората да виждат смисъл на живота не в труда, а в консумацията.

Култът към консуматорството изпълнява определени социални функции и е психологическа основа за капиталистическата експлоатация, позволява да се създават у хората силни емоционални и подсъзнателни стимули за придобиването на вещи. Именно върху

влaдeенeтo нa вeщи сe приписва способността да придават на техните собственици социална тежест, мъжественост или лично обаяние. То е залог за признание в обществото, спомага за придвижването в служебната йерархия, дава шанс в интимния живот и пр. Даже духовните ценности често имат значение само като символи на социалния престиж и социалния статус. Потребителската идеология играе важна роля в поддържането на политическото и идейното господство на капиталистическата класа. Обхванати от

манията да притежават, притежават, притежават

индивидите се дезориентират спрямо класовите им интереси като наемна работна ръка.

Съвсем естествено е, че когато водещ мотив в човешкото поведение е стремежът към консумация, то е валиден принципът на униталитаризма, въведен като социологическо понятие от английския философ Джереми Бентъм (1748-1832) за полезността на основен мотив на човешкото поведение и постигането на максимално удоволствие при минимално страдание.

Ето я психологическата първооснова за пандемичната страст към хазартните игри като бърз и лесен начин за забогатяване. Статистическите данни за САЩ за 2018 г. са красноречиви. Например в щата Калифорния продажбите на лотарийни билети са за 6,3 милиарда долара, печалбата в този бизнес е 1,6 милиарда; в щата Мичиган - лотарийни продажби за 3,1 милиарда, печалба - 889,9 милиона; в щата Ню Джърси - продажби на лотарийни билети - 3,3 милиарда, печалба - 987 милиона; в щата Ню Йорк - лотарийни продажби - 9,7 милиарда, печалба - 3,3 милиарда. При население от 19 745 289 души това означава средно похарчени само за лотарийни билети по 491,25 долара от всеки ньюйоркчанин. Отделно са разходите за другите видове хазартни игри: залагания на конни състезания, за изходите от срещи по американски футбол, боксови мачове и пр. - легални и нелегални. Отделно е хазартът в казината и т.нар. едноръчки бандити - автоматите за хазартни игри.

Отдавна пристрастяването към хазартните игри е квалифицирано от психиатрите като поведенческо отклонение. И макар че печелившите са единици, останалите с хазартна обсебция продължават да залагат, въпреки нищожните шансове. Но в случая е валидна латинската сентенция “Contra spem spero” - “Надявам се въпреки надеждата”, тоест въпреки нейната призрачност.

* Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

Връчват наградата „Хеликон” в СГХГ

Дванайсет са номинираните белетристични произведения, официалната церемония е на 9 декември

Официалната церемония по връчването на наградата „Хеликон” за нова българска художествена проза ще се състои за 20-и пореден път на 9 декември от 18,30 ч. в Софийската градска художествена галерия, научи ДУМА от Албена Иванова.

Жури с председател проф. Боян Биолчев и членове Елена Алексиева, Росица Ташева, Емил Андреев и Бойко Ламбовски определи заглавията, участващи в надпреварата за отличието. Дванайсет са номинираните белетристични произведения: „Резиденцията” - роман от Георги Тенев, изд. „Колибри”; „Накрая авторът умира” - роман от Герган Ценов, изд. „Фама”; „Вегаски истории за мистици и про-

роци” - сборник разкази от Иван Владимиров-Нав, изд. „Парадокс”; „Опашката” - роман на Захари Карабашлиев, изд. „Сиела”; „Шестият пръст” - роман на Деляна Манева, изд. „Сиела”; „Ми-

сия Туран” - роман от Алек Попов, изд. „Сиела”; „Т като Ташкент” - роман от Христо Карастоянов, изд. „Жанет 45”; „Шахматни етюди или 32 бели полета” - сборник разкази от Николай Петков,

изд. „Фама”; „Момичето, което предсказваше миналото” - сборник разкази от Красимир Димовски, изд. „Хермес”; „Превъртане” - роман от Петър Денчев, изд. „Жанет 45”; „Мене ме сънува мравка” - сборник разкази от Ангел Еленков, изд. „Лексикон”; „Керван за гарвани” - роман от Емине Садкъ, изд. „Фабер”.

Всички, за които българската литература е призвание, професия, мисия, дълг и наслада, са поканени от организаторите на тържественото връчване на наградата „Хеликон” за нова българска художествена проза за 2021 г.

В програмата на вечерта са джазови композиции в изпълнение на Антони Дончев и Росен Захариев; връчване на дипломите за номинираните книги и обявяване на тазгодишния лауреат. Водеща ще бъде актрисата Вяра Табакова.

Събитието ще се проведе при спазване на всички постановени противоепидемични мерки. Гостите трябва да бъдат със защитни маски и да носят нужния за присъствие на публично събитие „зелен сертификат”.

Маестро Антони Дончев представя новия си албум

Маестро Антони Дончев ще представи новия си проект „3uP” на 8 декември от 19,30 ч. в Софийската градска художествена галерия, научи ДУМА от Маргарита Енева. Посетителите на концерта ще имат възможност да си купят и компактдиска.

Преди повече от 20 години Антони Дончев създава своя първи авторски албум „Дом номер 13”. Натрупаните през следващите години идеи маестро то събира в най-новия си проект „3uP”. В него се включват и музикантите Росен Захариев - тромпет, и Павел Терзийски - вокал. Двата са известни със своята ху-

СНИМКА БНР

Антони Дончев

дожествена и артистична безкомпромисност.

Антони Дончев създава бандата „3uP” през 2017 г. по повод Международния фестивал за съвременна клавирна музика „Пианисимо”. След голямия успех пред публика и критика, тя продължава своите изяви на всички големи джаз фестивали в страната и чужбина. Триото създава авторска музика, композирана от Антони Дончев и Росен Захариев, която съчетава многостранността на джаз стилистиката със съвременната класическа музика и фолклор във всичките им аспекти.

„Отчаяни съпрузи” разискват вечната тема за отношенията между жените и мъжете

СНИМКА ИВАН ЕРМЕНКОВ

Постановката „Отчаяни съпрузи” с Бойко Кръстанов, Явор Бахаров, Даниел Пеев и Димитър Захариев препълни зала 1 на НДК. Неподправеният хумор на пиесата, в която всеки би се припознал, забавляваше публиката през цялото време и на финала я вдигна на крака. Премиерата в най-голямата зала на Двореца е логично продължение на успеха на пиесата от първото ѝ изиграване през пролетта, лятното турне в страната и датите в Лондон в края на ноември.

Актьорите наситиха сцената с присъствие, с изненадващи музикални изпълнения, йога и диско танци. Пиесата поставя вечната тема за отношенията между жените и мъжете и комичните ситуации, в които изпада силният пол, особено когато трябва да навакса. Музикалната атмосфера пресъздаде Димитър Захариев със своята китара. Режисьорът Васил Дуев-Тайг съчетава успешно класически за театър ситуации между актьорите със стендъп комедия, което прави постановката динамична и предизвиква бурните реакции на публиката.

НАКРАТКО

Събития по повод юбилея на специалност „Пантомима” в НАТФИЗ

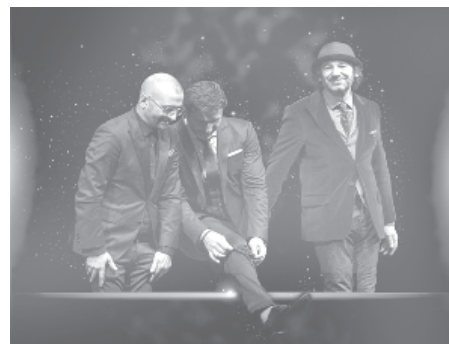
Галаконцерт, международна научна конференция, спектакли и майсторски класове ще отбележат 30-годишнината от основаването на пантомимното образование в НАТФИЗ. От 15 до 22 декември академията ще стане средище на изследователите, практиците и възпитаниците на образованието в областта на пантомимата, движеническия театър, невербалния театър, пластика и танца. Хибридно организираната международна конференция ще бъде отворена за експерти в областта, а майсторските класове ще са готови да посрещнат и любозитните да се запознаят със средствата и възможностите на това изкуство. Официалният концерт „30 години пантомимно образование” е на 15 декември от 19 ч. на голямата сцена на Театър НАТФИЗ. Вечер на класа на проф. д-р Велимир Велев под наслов „Брехтомима” ще се състои на 17 декември от 19,30 ч. в зала 601. Международна конференция с участието на Световната пантомимна организация: „30 години пантомимно образование в България - спомени и равностетка. Пантомимното изкуство и образование пред предизвикателствата на настоящето” започва от 14 ч. на 20 декември.

СНИМКА НАТФИЗ

Живко Петров трио с концерт в „София лайв клуб”

Емблематичното за съвременната българска джаз сцена трио „JP3” (Живко Петров трио), ще представи на 9 декември в „София лайв клуб” пет нови пиеси от предстоящия си пети студийен албум „On the Way”, научи ДУМА от Мила Панайотова. Вдъхновен от десет любими места на Живко Петров, Димитър Карамфилов и Димитър Семов, новият албум предстои да се появи на бял свят през пролетта на 2022 г. На предпразничния концерт, освен новите композиции, елитарната формация ще изпълни и някои произведения от последния си албум „Change the Way”, а и добре познати пиеси от дългогодишното си творчество. В декемврийската вечер джаз „вълните” на „JP3” ще ни заляят с положителни емоции и ще ни отведат на незабравимо музикално пътешествие.

СНИМКА „СОФИЯ ЛАЙВ КЛУБ”

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ	ПОНЕДЕЛНИК
ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	КРАТЪК ДЪЖД	МОКЪР СНЯГ	СЛАБ СНЕГОВАЛЕЖ
максимални	максимални	максимални	максимални	максимални	максимални
5°C	7°C	9°C	8°C	9°C	6°C

ВИДИН 5°C		ПЛОВДИВ 8°C
СОФИЯ 2°C		РУСЕ 4°C
САНДАНСКИ 4°C		ВАРНА 8°C
ПЛЕВЕН 4°C		БУРГАС 9°C

Студено и все още ветровито ще е времето почти в цялата страна. До обяд валежите ще спрат, най-късно - в централната част на Северна България. От юг облачността ще се разкъсва и над много райони ще намалее до предимно слънчево. Вечерта северозападният вятър ще отслабне, ще придобие южна компонента, а в котловините на Западна България ще стихне и на отделни места ще се образува мъгла.

НИМХ/БТА

ХОРОСКОП

ОВЕН

Във връзка с предстоящо събитие се стараете да приключите в срок и качествено задачите си.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Изпълнението на текущи задачи ще бъде възпрепятствано поради невежеството на участници.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Имате много идеи, но непостоянството ви може да ви лиши от това задоволство и изживяване.

22 май - 21 юни

РАК

В деловата сфера ще трябва да покажете решимостта си да приключите свой проект.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Ваша оферта ще заинтригува солидни клиенти и е много вероятно да ви се отвори доста работа.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Ще се разочаровате от хората, които сте преценили погрешно. Не трябва и да прибързвате.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Работата в екип ще ви донесе повече от очакваното. Новости наистина ще ви зарадват.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

До вас ще достигне информация, която може и да промени плановете ви. Не се поддавайте.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще получавате добри новини, свързани с проект, в който участвате. Не се подценявайте.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Ще се преборите със страховете си, ако пристъпите към конкретни действия и инициативи.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Неволно ще попаднете в ролята на умиротворители и ще се справите доста успешно.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Избягвайте стресовите ситуации, а и нямате нужда от допълнително натопване.

20 февруари - 20 март

05.10 Още от деня /п/
05.40 Телепазарен прозорец
05.55 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
10.55 Детска Евровизия 2021 клипове
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 Приключенията на Чоко и жабока Боко анимационен филм
14.30 Влакът на динозаврите анимационен филм
15.00 Бащи и деца тв филм / 2 епизод/
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Малки истории
16.40 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Музика безкрай музикално шоу
22.00 В капан тв филм /3 епизод/ (16)
23.00 По света и у нас
23.30 Викингите тв филм /5 сезон, 13 епизод/ (16)
00.15 Светът и ние /п/
00.35 100% будни /п/
02.25 Култура.БГ /п/
03.20 По света и у нас /п от 20:00 часа/
04.05 Олтарите на България
04.25 Бащи и деца тв филм / 2 епизод/п/

00.05 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
01.15 „Студио Икономика“ (п)
02.10 „За историята свободно“ (п)
03.05 „Общество и култура“ (п)
04.05 „Думата е ваша“ (п)
05.05 „Антидот“ (п)
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт
07.30 „Антидот“ (п)
08.00 „Лява политика“ (п)
09.00 „Студио Икономика“ (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „За историята свободно“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 „Антидот“
16.30 „Думата е ваша“ - открит линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „За историята свободно“
21.00 „Студио Икономика“ (п)
22.00 Новини - централна емисия (п)
22.30 „Актуално от деня“ (п)
23.10 „За историята свободно“ (п)

05.30 „Лице в лице“ /п./
06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.35 „Комичите и приятели“
13.10 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
13.50 „Доктор Чудо“ - сериал, еп.46
14.55 Премиера: „Буря от любов“ - сериал, с.12 еп.66
16.00 Премиера: „Опасни улици“ - сериал, с.15
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публичностно предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 Премиера: „Татковци“ - сериал, еп.58
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.05 Премиера: „Опасно изкушение“ - сериал, еп.101
21.00 „Фермата: Време за пробуждане“ - риалити, с.7
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Татковци“ /п./ - сериал, еп.58
00.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.10 еп.10
01.00 „Като на кино“ - предаване за кино
01.10 „Столичани в повече“ - сериал, с.3 еп.1
02.20 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.30 „Търговски център“ - сериал, с.15

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини - информационна емисия
08.25 Телеканал „Добро утро“
09.05 „Живей здравословно!“ - предаване за медицинна и ползотворен начин на живот
10.00 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
11.00 Новини (със субтитри)
11.15 „Времето ще покаже“
14.00 Новини (със субтитри)
14.15 „Хайде да се оженим!“ - шоу за търсене на партньор в живота
15.00 Мъжко / Женско
16.00 „Времето ще покаже“
17.00 Вечерни новини - информационна емисия
17.40 „В действителност“ - предаване за търсене на истината
18.45 „Нека говорят“
20.00 „Време“ - информационна емисия
20.30 „Вертинский“ - телевизионен сериал
22.00 Премиера на сезона „Док-ток“
22.55 „Вечерен Ургант“ - развлекателно-музикално ток-шоу
23.30 Фрейндлих. Алиса в страната на присмехулиците
00.30 „Времето ще покаже“
03.35 „Вертинский“ - телевизионен сериал
04.00 Новини - информационна емисия
04.05 „Вертинский“ - телевизионен сериал

- ☐ Глобалният процент на грамотност при възрастните хора е около 86.
- ☐ На планетата ни има малко повече от 4 квадрилюна квадрилюна бактерии.

Животът е най-постоянният сексуален партньор - ненаситен, активен и с многого богата фантазия...

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

ДОБРИН ДАНЕВ,
член на НС на БСП
Чл.-кор. ЕЛКА БАКАЛОВА-ЛАЗАРОВА,
изкуствовед
ИРИНА НИКУЛЧИНА,
бронзова олимпийска
медалистка по биатлон
КРАСИМИРА КОЛДАМОВА,
примабалерина
ЛИНДА РУСЕВА, актриса
МАРИЕТА ДУКОВА, президент
на Българската федерация
по естетическа гимнастика
САМУИЛ СЕФЕРОВ-СУЛИ,
художник
СПИРО ДЕБЪРСКИ,
футболна легенда
СТОЯНА ГЕОРГИЕВА, главен
редактор на „Медианул“

„Стършел“ празнува 75 години и с книга

В антологията са събрани някои от най-забавните разкази на Радой Ралин, Борис Априлов и други български сатирици

Емблематичният вестник „Стършел“ отбелязва 75-годишнината си и със знакова книга. В хумористичната антология „Класика в жанра“ (изд. „Сиела“) Михаил Вешим и Румен Белчев събират някои от най-забавните разкази на Радой Ралин, Борис Априлов и много други знаменити български автори, превърнали се в класици на родната сатира.

В „опит да обхванат необхватното“ изобилие от стършелови разкази, двамата съставители Михаил Вешим и Румен Белчев селектират 23 текста, в които се оглежда жужашата душа на любимия вестник. Сред тях ценители ще открият непреходни творби на Станислав Стратиев, Йордан Попов, Мирон Иванов, Петър Незнакомов, Ясен Антонов и на много други сатирици от няколко поколения.

Макар и различни литературни „парчета“, абсолютно всеки от текстовете, включени в антологията, наистина е издържал „теста на време-

В сборника читателите ще открият 23 непреходни текста

то“. А много от произведенията са били превеждани и публикувани в известни чуждестранни медии.

Във времена, когато печатните издания са все по-застрашени от инвазията на дигиталния свят, „Класика в жанра“ със съставители Михаил Вешим и Румен Белчев се превръща в посланик на цяла епоха. Антологията отдава почит на някои от най-остроумните български писатели, посветили перото си на усмивката и истината в литературата.

„Стършел“ - хумористичният седмичник с име на жилещо насекомо, през 2021-ва навърши 75 години. Това го прави най-старият български вестник, който излиза без прекъсване, без да е променял името и нрава си.

ДУМА припомня, че до 19 декември във фоайето на третия етаж на музея „Дом на хумора и сатирата“ в Габрово може да се види изложбата „Стършел на 75“. В експозицията са представени шаржове и автошаржове на 39 автори и сътрудници на вестника.

Дядо Коледа храни рибите в аквариум

Добрият старец радва посетителите на атракциона

Докато децата по света прашат желания за подаръци до Дядо Коледа, той вече пристигнал в японския град Шимода, където дава храна на обитателите на огромен аквариум. Снабден с водолазна екипировка, Добрият старец се грижи за 5000 риби от 60 вида.

Гледката на Дядо Коледа, заобиколен от лакомни същества, е изключително забавна и за най-малките посетители на аквариума, и за възрастните. Особено впечатление прави двуметров скат, който нагъва филета от сафрид. Храненето на рибите от Дядо Коледа ще продължи до 25 декември, уточниха от управата на аквариума.

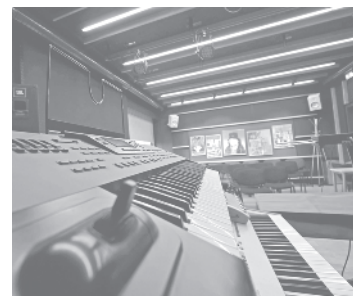
Фестивал на компютърната музика се провежда у нас на живо и онлайн

XX международен фестивал на компютърната музика се провежда в София, като проявите са не само на живо, а поради пандемичната обстановка се провеждат и онлайн. Форумът включва концерти с изпълнения на съвременни композиции, практически демонстрации и обучителни курсове за свирене на електронни инструменти.

Някои от най-добрите експериментални музиканти от цял свят и студенти от департамент „Музика“ на НБУ ще обменят опит и ще се запознаят със съвременните тенденции в инструменталното и изпълнителско изкуство, с новите течения в електронната музика и компютърното музициране.

Заклучителният концерт

от фестивала „Вселената на компютърната музика 2021“ ще се проведе в ефира на програмата „Хоризонт“ на Българското национално радио на 11 декември от 21,10 до 23 ч. В предаването „Картини от една изложба“ ще се състои премиерата на албума „Картини от България 6“, който излиза на компактдиск и включва представяне на сту-

Кулминацията на форума ще е на 11 декември

денти, преподаватели и алумни от специализация „Компютърно музициране“.

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Георги Христов - завеждащ отдел - 220; Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Альона Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гьлов - „Пардон“; Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207; Росица Костадинова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Михаела Катеринска
НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаса Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат. Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. „Дружба“ 1,
ул. „Илия Бешков“ 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

Гроздовите семки удължават живота

Екстракт от гроздови семки селективно унищожава остарели клетки при мишки, което им позволява да живеят с 9% по-дълго от техните събратя. Приемаването на субстанцията прави гризачите физически по-здрави. Също така екстрактът намалява размера на туморите, когато се използва заедно с химиотерапия за лечение на рак, установи експериментално проучване.

Откритието засилва аргументите за бъдещи терапии против стареене, насочени към клетките, които губят способността си да се възпроизвеждат и вместо това причиняват възпаление. Стареещите клетки се увеличават с напредване на годините и са свързани с различни възрастни състояния - сърдечно-съдови заболявания, диабет тип 2 и остеопороза.

Още 38 милиона лева за развитие на българския спорт предвижда проекто-бюджетът за 2022 г., съобщи министърът на младежта и спорта Андрей Кузманов. Те ще бъдат разпределяни чрез специална програма, за да се избегне субективизма при финансирането на федерации. Олимпийските федерации ще получат базово по 50 000 лева, а по 20 000 лева - неолимпийските. За първи път за всички федерации ще има средства, а не както досега само 44 федерации са получавали пари от ММС.

“Предвидили сме по-голям бюджет за 2022 г. в сравнение с 2021 г. Спортът, за да има пари и да бъде удовлетворен, трябва да бъде държавна политика. Ако следващият екип на ММС продължи започнатото, ще покаже, че сме на прав път”, заяви Кузманов. “Спортовете са различни и не бива да се сравняват. Вся-

Андрей Кузманов

Още 38 милиона лева осигурени за спорта

Средствата ще бъдат разпределяни чрез нова програма

Владимир НИКОЛОВ

ка федерация ще получава заслуженото и ще решава как да използва парите, защото много от федерациите досега бяха недоволни от субективното финансиране. В бюджета за 2021 г. не достигаха парите за премиите на олимпийците и ги осигурихме с 3 милиона лева, получени от МС. На параолимпийците вдигнахме 3 пъти премиите. За да ги компенсирате, защото промяната влиза в сила от 2022 г., сме предвидили допълнителни награди и още тази седмица ще им бъдат раздаде-

ни”, допълни Кузманов. С приоритет средства са получили федерациите по зимни спортове, за да спечелят повече квоти и да се представят по-добре на Зимната олимпиада в Пекин.

НАП прави 15 проверки на ММС. Само една е приключила, други седем ще завършат до две седмици, а останалите продължават. Извършен е планов одит на “Сердика спортни имоти” ЕАД, а до дни ще започне одит на “Национална спортна база” и “Академика 2011”. Към момента в ММС има и три проверки от Сметната палата.

“Чакаме отчети от БСТ за изпълнението на плана за тази година. Не ми

харесва как работи той при положение, че е единственият играч на пазара”, коментира Кузманов и допълни, че по действащата Програма за кадрово осигуряване до момента няма нито един кандидат, а тя осигурява една минимална месечна заплата на треньор в клуб, като срокът за кандидатстване е 17 декември.

Министър Кузманов призова да спре течът на пари чрез домакинства на световни и европейски първенства. “Има федерация, която получава пари за домакинство на 14-годишни, а друга, която провежда за мъже и жени, не получава нищо”, каза спортният министър, без да конкретизира.

Иванов е джудист №1

Ивайло Иванов бе обявен за джудист №1 у нас за 2021 г. През този сезон най-добрят ни състезател стана първият българин с медал (бронзов) от турнир “Мастърс”, после завърши пети на европейското първенство и девети на Олимпиадата в Токио. От президента на джудо федерацията Румен Стоилов капитанът на националите получи графика на Зографския манастир, изрисувана от Цанко Лаврентов. “Не съм особено доволен от представянето си, защото отидох за медал в Токио и не успях да го взема, а за това се подготвих в последните пет години. Преминах в нова категория - до 90 кг, чувст-

вам се много добре. Надявам се в нея да успея на Олимпиадата в Париж 2024”, заяви Иванов и разкри, че ще гони върхови изяви на европейското в София (29 април - 1 май) и на световното в Ташкент (7-14 август).

ТОП 10

1. Ивайло Иванов
2. Янислав Герчев
3. Ивелина Илиева
4. Борис Георгиев
5. Марк Христов
6. Анастасия Балабан
7. Снежана Граматикова
8. Ивайло Димитров
9. Боян Йотов
10. Габриела Димитрова

Президент ще е Методи Пенев, който доскоро ръководеше Миньор, но напусна Перник заради разногласия с местната легенда Иво Ангелов.

Гришата вече доведе при “червените” европейския шампион Едмонд Назарян (60 кг). От Перник в София се местят още националите Дейвид Димитров (67) и Айк Мнацаканян (72).

СНИМКА БФ ДЖУДО

Ивайло Иванов получава отличието за №1 на 2021 г. от личния си треньор и вицепрезидент на федерацията по джудо Даме Стойков

Украинец ще се бори за България

Гриша Ганчев доведе украинца Семьон Новиков, който от следващия сезон ще може да се състезава за България в класическия стил. Той е европейски шампион от Рим 2020 и двукратен световен първенец до 23 години. Новиков се състезава в категория до 87 кг, а в родината си бе конкуренция на двукратния олимпийски медалист Жан Беленюк, който на

Игрите в Токио 2020 стана шампион. Заради невероятната конкуренция с Беленюк Новиков се махна от Украйна.

У нас той ще се състезава за ЦСКА. Клубът се възражда от Гриша Ганчев, който е ръководител в сянка на федерацията, чийто председател е 34-годишният Христо Маринов. Ганчев е назначил за собственик на ЦСКА сина си Данаил.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ШАМПИОНСКА ЛИГА
ПО БТВ ЕКШЪН
19.45 Зенит - Челси
22.00 Байерн М - Барселона

ПО РИНГ

19.45 Ювентус - Малмьо
22.00 Аталанта - Вилареал
0.30 Обзор на VI кръг,

ПО МАКС СПОРТ 1 ВОЛЕЙБОЛ

19.00 Марица -
Фенербахче (жени)
22.00 Лубе Чивитанова -
Сан Хуан
1.30 Тренто - Сирян

ПО МАКС СПОРТ 3

17.00 Тюрк Хава Истанбул - Динамо Москва

ПО ДИЕМА СПОРТ 3 ХОКЕЙ НА ЛЕД

16.00 Трактор - СКА

ПО НОВА СПОРТ

18.00 Северстал - Йокерит

ПО ЕВРОСПОРТ 1

ШУКУР
14.45 и 20.45 “Шотландия оупън”

РЕЗУЛТАТИ

efbet ЛИГА XVIII КРЪГ

Арда - Царско село
2:0 1:0 Делев (21) 2:0 Коконов (45+2-д); Ботев Вр - Берое 1:0; Левски - Ботев Пд 2:0; Славия - Локо Пд 1:1; Локо Сф - Лудогорец 2:4; Черно море - ЦСКА 1948 2:0.

1. ЛУДОГОРЕЦ	16	14	0	2	43:12	42
2. ЦСКА	15	10	3	2	25:16	33
3. Черно море	18	8	8	2	22:11	32
4. Ботев Пд	18	8	5	5	21:20	29
5. Славия	18	7	7	4	21:16	28
6. Левски	18	7	4	7	21:21	25
7. Локо Пд	18	6	7	5	20:18	25
8. Берое	18	7	3	8	18:19	24
9. Арда	16	5	6	5	19:19	21
10. ЦСКА 1948	18	5	310	23:31	18	
11. Ботев Вр	18	3	7	8	16:26	16
12. Локо Сф	17	3	6	8	15:29	15
13. Пирин	18	3	411	22:32	13	
14. Царско село	18	2	511	10:26	11	

XIX КРЪГ

петък, 16.30: Локо Пд - Ботев Вр; събота, 12.00: Локо Сф - Арда; 14.15: ЦСКА 1948 - Славия; 16.30: Ботев Пд - Царско село; неделя, 14.15: ЦСКА - Черно море; 16.30: Берое - Левски; понеделник, 16.30: Лудогорец - Пирин.

НАКРАТКО

Без България за АТП Къп

За втора поредна година България няма да участва на отборния турнир АТП Къп в Австралия. Това стана ясно на жребия за надпреварата, преди който се оказа, че родните тенисисти остават първа резерва. Ако в седмиците до началото му първата ракета на някоя от останалите държави се оттегли, нашият тим ще ги замести. Това обаче едва ли би станало, защото всеки представител на страните, взели участие в жребия, е потвърдил, че ще бъде част от турнира. Тази година организаторите решиха да използват класическа схема от 16 тима. България първоначално бе на 18-о място, а отказите на Швейцария и Франция ни придвижиха до заветната 16-а позиция. Тя обаче автоматично бе дадена на домакините от Австралия като “уайлд кард”.